

**ORTA ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
DERSİNE KARŞI TUTUMLARI İLE KİNESTETİK ZEKA LARI
ARASIDAKİ İLİŞKİ
(İran Örneği)**

Omid HATAMİ

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

EKİM, 2017

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 6 (Altı) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı: Omid

Soyadı: HATAMI

Bölümü: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

İmza:

Teslim Tarihi:

TEZİN

Türkçe Adı: Orta Öğretim Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Karşı Tutumları ile Kinestetik Zekaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

İngilizce Adı: The Relationship Between The Attitudes of Secondary School Students Towards The School Subject Physical Education and Sports and Kinesthetic İntelligence.

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Omid HATAMI

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Omid HATAMI tarafından hazırlanan “Orta Öğretim Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Karşı Tutumları ile Kinestetik Zekaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Yrd.Doç. Dr. Seyfi SAVAŞ

(Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Gazi Üniversitesi)

Başkan: Doç. Dr. Levent İLHAN

(Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Gazi Üniversitesi)

Üye: Yrd.Doç. Dr. Sürhat MÜNİROĞLU

(Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Ankara Üniversitesi)

Üye:

Üniversite

Tez Savunma Tarihi:/...../2017

Bu tezin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

.....

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlanma sürecinde, bilgi ve deneyimleriyle beni aydınlatan, anlayışını, ilgi ve desteğini esirgemeyen tez danışmanım Yard. Doç. Dr. Seyfi SAVAŞ'a araştırma öncesi ve sonrasında desteklerini esirgemeyen Dr. Mahdi KOHDARAGH'a araştırmanın ölçekleri kısmında her türlü destek veren Doç. Dr.Mehmet GÜÇLÜ'ya ve araştırmanın her aşamasında bana maddi manevi her türlü desteği veren aileme ve eşime çok teşekkür ediyorum.

Omid HATAMI

**ORTA ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE
KARŞI TUTUMLARI İLE KİNESTETİK ZEKA LARI ARASIDAKİ İLİŞKİ
(YÜKSEK LİSANS)**

**Omid HATAMI
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
KASIM 2017**

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; İranın Tebriz ilinin Maragheh ilçesinde orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ile kinestetik zekaları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmaya, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında İranın Maragheh ilçesinde bulunan 5 ortaokulunda (Tarbiyat Ortaokulu – Nuredanesh Ortaokulu – Sama Ortaokulu – Sadrossaadat Ortaokulu – Rahe Zeyneb Ortaokulu) eğitim gören, 149 kız ve 175 erkek toplamda 324 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin tutumlarının değerlendirilebilmesi için Mehmet Güllü ve Mehmet Güçlü tarafından oluşturulan, Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği kullanılmıştır (Güllü ve Güçlü, 2009). Araştırmada kullanılan Çoklu Zekâ Gözlem Formu Selcuk'un Çoklu Zekâ Uygulamaları adlı kitabında yer alan çoklu zekâ alanları belirleme formu ve değerlendirme formu, 5'li Likert tipinde olup Çoklu Zekâ Kuramındaki zekâ tiplerine ait 8 alt bölümden oluşmaktadır. Kinestetik zeka formu 10 sorudan oluşmaktadır. Veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonunda öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının ve bedensel zekâ puanlarının yüksek olduğu, öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının ailede spor yapma durumu, değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna karşılık öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyet, aile gelir düzeyi, öğrenim görülen sınıf düzeyi, okul türü, spor alanı, spora yönelten kişi, anne ve baba eğitim durumu değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0.05$). Öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin ailede spor yapan değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur ($p<0.05$). Buna karşılık öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin aile gelir düzeyi, öğrenim görülen sınıf düzeyi, okul türü, spor alanı, spora yönelten kişi, anne ve baba eğitim durumu değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0.05$). Bunun yanında öğrencilerinin bedensel zekâ düzeyleri ile beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak orta düzeyde anlamlı ve pozitif yönlü bir korelasyon bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p<0.05$).

Anahtar Kelimeler : Tutum, Beden Eğitimi, Kinestetik Zeka
Sayfa Adedi : 79
Danışman : Yrd. Doc. Dr. Seyfi SAVAŞ

**THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ATTITUDES OF SECONDARY SCHOOL
STUDENT TOWARDS THE SCHOOL SUBJECT PHYSICAL EDUCATION AND
SPORTS AND KINESTHETIC INTELLIGENCE**

(M.S. Thesis)

Omid HATAMI

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

November 2017

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the relationship between the attitudes of secondary school students towards the school subject Physical Education and Sports and kinesthetic intelligence. The study was carried out in the Maragheh province of Iran, Tabriz. In 2015-2016 academic year a total of 324 students (149 girls and 175 boys) in Middle School (Tarbiyat Middle School - Nuredanesh Middle School - Sama Middle School - Sadrossaadat Middle School - Rahe Zeyneb Middle School) participated in the. In order to evaluate the attitudes of the students, the Physical Education Lesson Attitude Scale created by of Mehmet Güllü and Mehmet Güçlü was used by the students (Güllü ve Güçlü, 2009). The Multiple Intelligence Observation Form in Selçuk's Multiple Intelligence Applications book and also the Form Of Identifying Multiple Intelligence Fields and Evaluation were utilized in this research. It is a 5 - Likert type and consists of 8 sub - sections belonging to intelligence types in Multiple Intelligences Theory. The kinesthetic intelligence form consists of 10 questions. Data was analyzed using the SPSS (Statistical Package for Social Sciences) statistical package program.

At the end of the research, it was found out that the attitudes and the kinesthetic intelligence points of the middle school students are high and the attitude points of the students show a statistically meaningful difference based on the variable of doing sports in the family ($p<0.05$). However, it was found out that there is no statistically meaningful difference in the attitudes of the students towards physical education lessons based on the variables as, gender, the economic situation of family, grade level, school type, sports branch, spore promoter and family education status ($p>0.05$). In addition, it was discovered that there is a statistically meaningful difference in the kinesthetic intelligence level of the students based on the variable of doing sports in the family ($p<0.05$). On the other hand, it was found out that there is no statistically meaningful difference in the kinesthetic intelligence level of the students based on the variables of the economic situation of the family, grade level, school type, sports branch, spore promoter and family education status ($p>0.05$). Besides, it was concluded that there is a statistically meaningful difference and positive correlation between the kinesthetic intelligence level of the middle school and the attitudes of the students towards physical education lessons ($p<0.05$).

Key Words : Physical education, Attitude, Bodily / Kinesthetic Intelligence

Page Number : 79

Supervisor : Ass. Dr. Seyfi SAVAŞ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ	xi
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Alt Problemler	3
1.4. Araştırmanın Önemi.....	4
1.5. Sınırlılıklar.....	5
1.6. Varsayımlar	5
BÖLÜM 2	6
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6
2.1. Tutum.....	6
2.1.1. Tutumların Gelişimi ve Oluşmasını Etkileyen Faktörler.....	6
2.1.2. Tutum, Davranış ve Eğitim Arasındaki İlişkisi.....	8
2.1.3. Tutumların Değişmesi Mümkün mü?	8
2.2. Tutumu Oluşturan Temel Bileşenler.....	9
2.2.1. Bilişsel Bileşen.....	9
2.2.2. Duyuşsal Bileşen	9
2.2.3. Davranışsal Bileşen	9

2.3. Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Tutum	10
2.4. Beden Eğitimi ve Spor	11
2.4.1. Beden Eğitimi Tanımı	11
2.4.2. Türkiyede Çağdaş Beden Eğitimi Tarihçesi	13
2.4.3. İran'da Çağdaş Beden Eğitimi Tarihçesi.....	14
2.4.4. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi ve Yararları	14
2.5. Gelişim Özelliklerinde Beden Eğitimi ve Sporun Önemi	16
2.5.1. Fiziksel Gelişim.....	17
2.5.2. Ruhsal Gelişim.....	17
2.5.3. Sosyal Gelişim.....	17
2.5.4. Zihinsel Gelişim	18
2.6. Zeka	18
2.6.1. Zeka Özellikleri.....	19
2.6.2. Zeka Gelişimini Etkileyen Etmenler	20
2.6.2.1. Olgunlaşma	20
2.6.2.2. Yaşantı	20
2.6.2.3. Kültürel Aktarım	21
2.6.2.4. Dengeleme	21
2.7. Çoklu Zekâ Kuramı	21
2.7.1. Çoklu Zeka Alanlarının Gelişimini Etkileyen Faktörler.....	22
2.7.2. Çoklu Zeka Alanlarının Beden Eğitiminde Kullanılması	23
2.8. Çoklu Zeka Alanları	24
2.8.1. Sözel-Dilsel Zekâ	24
2.8.2. Mantıksal-Matematiksel Zekâ	25
2.8.3. Görsel-Mekânsal Zekâ.....	26
2.8.4. Kişisel-İçsel Zekâ.....	26
2.8.5. Müziksel-Ritmik Zekâ	27
2.8.6. Doğa Zekâ	28
2.8.7. Sosyal Zekâ	28
2.8.8. Bedensel- Kinestetik Zekâ	29
2.8.8.1. Bedensel/Kinestetik Zekâsı Bulunan Kişilerin Özellikleri.....	30
2.8.8.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Bedensel/Kinestetik Zekâ Alanı Gelişimi için Öneriler	31
2.9. Konu ile İlgili Yapılan Araştırmalar	31
BÖLÜM 3	35

YÖNTEM.....	35
3.1. Araştırma Modeli.....	35
3.2. Evren ve Örneklem	35
3.3. Veri Toplama Teknikleri.....	36
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	36
3.3.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Tutum Ölçeği.....	36
3.3.3. Çoklu Zekâ Gözlem Formu.....	36
3.3.4. Verilerin Analizi.....	37
3.4. Değişkenler	37
3.4.1. Bağımlı Değişkenler	37
3.4.2. Bağımsız Değişkenler	37
BÖLÜM 4	38
BULGULAR.....	38
4.1. Alt Problemlerle İlişkin Bulgular ve Yorumlar	43
4.1.1. Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Olan Tutumlarının Karşılaştırılması	43
4.1.2. Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâlarının Karşılaştırılması	44
4.1.3. Sınıf Düzeylerine Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Olan Tutumlarının Karşılaştırılması	44
4.1.4. Sınıf Düzeyine Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâlarının Karşılaştırılması	45
4.1.5. Gelir Durumlarına Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Olan Tutumlarının Karşılaştırılması	45
4.1.6. Gelir Durumlarına Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâlarının Karşılaştırılması	46
4.1.7. Orta Öğretim Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Okulun Türüne Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması.....	46
4.1.8. Orta Öğretim Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Okulun Türüne Göre Bedensel Zekâlarının Karşılaştırılması	47
4.1.9. Orta Öğretim Öğrencilerinin İlgilendikleri Spor Alanına Göre Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması	47

4.1.10. Orta Öğretim Öğrencilerinin İlgilendikleri Spor Alanına Göre Kinestetik Zekalarının Karşılaştırılması	48
4.1.11. Orta Öğretim Öğrencilerinin İlgilendikleri Spora Yönelten Kişilere göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması.....	48
4.1.12. Orta Öğretim Öğrencilerinin İlgilendikleri Spora Yönelten Kişilere göre Kinestetik Zekalarının Karşılaştırılması	49
4.1.13. Orta Öğretim Öğrencilerinin Ailelerinde Spor Yapan Olup Olmamasına göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması.....	50
4.1.14. Orta Öğretim Öğrencilerinin Ailelerinde Spor Yapan Olup Olmamasına göre Kinestetik Zekalarının Karşılaştırılması.....	50
4.1.15. Orta Öğretim Öğrencilerinin Annelerin Eğitim Durumlarına göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması	51
4.1.16. Orta Öğretim Öğrencilerinin Annelerin Eğitim Durumlarına Göre Kinestetik Zekalarının Karşılaştırılması.....	51
4.1.17. Orta Öğretim Öğrencilerinin Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması	52
4.1.18. Orta Öğretim Öğrencilerinin Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Kinestetik Kinestetik Zekalarının Karşılaştırılması	53
4.1.19. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Düzeyleri İle Kinestetik Zekâ Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	54
BÖLÜM 5	55
TARTIŞMA VE SONUÇ	55
KAYNAKLAR.....	58
EKLER.....	65
ÖZGEÇMİŞ.....	72

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1	<i>Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımları</i>	38
Tablo 2	<i>Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları.....</i>	39
Tablo 3	<i>Öğrencilerin Katıldığı Okul Turu</i>	39
Tablo 4	<i>Öğrencilerin İlgilendikleri Spor Alanları.....</i>	40
Tablo 5	<i>Öğrencileri Spora Yönelten Kişiler.....</i>	40
Tablo 6	<i>Ailelerin Spor Özgeçmişi.....</i>	41
Tablo 7	<i>Anne Eğitim Durumu.....</i>	41
Tablo 8	<i>Baba Eğitim Durumu</i>	42
Tablo 9	<i>Aile Gelir Durumu.....</i>	42
Tablo 10	<i>Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Tutumları.....</i>	43
Tablo 11	<i>Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâları</i>	44
Tablo 12	<i>Sınıf Düzeylerine Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Tutumları.....</i>	44
Tablo 13	<i>Sınıf Düzeyine Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâları</i>	45
Tablo 14	<i>Gelir Durumlarına Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Tutumları.....</i>	45
Tablo 15	<i>Gelir Durumlarına Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâları</i>	46
Tablo 16	<i>Okul Türüne Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlar</i>	46
Tablo 17	<i>Okul Türüne Göre Kinestetik Zeka Düzeyi.....</i>	47
Tablo 18	<i>İlgilendikleri Spor Alanına Göre Beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlar</i>	47
Tablo 19	<i>İlgilendikleri Spor Alanına Göre Kinestetik Zeka arasındaki İlişki</i>	48
Tablo 20	<i>Spora Yönelten Kişilere Göre Beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlar</i>	49
Tablo 21	<i>Spora Yönelten Kişilere Göre Kinestetik Zekaları Arasındaki İlişki.....</i>	49
Tablo 22	<i>Spor Yapan Olup Olmamasına göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları.....</i>	50
Tablo 23	<i>Spor Yapan Olup Olmamasına göre Kinestetik Zekaları</i>	51
Tablo 24	<i>Anne Eğitim Durumuna Göre Beden eğitimi ve spor dersine tutumları</i>	51

Tablo 25	<i>Anne Eğitim Durumuna Göre Kinestetik Zekaları</i>	52
Tablo 26	<i>Baba Eğitim Durumuna Göre Beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlar</i>	52
Tablo 27	<i>Baba Eğitim Durumuna Göre Kinestetik Zekaları düzeyi.....</i>	53

BÖLÜM I

GİRİŞ

Sosyo-ekonomik ve kültürel kalkınmanın temelinde insan faktörü yatmaktadır. İnsanların günlük yaşamlarını devam ettirebilmeleri için beslenme, uyku ve barınma gibi gereksinimlerin yanında bedensel hareket sergilemeleri de gereklidir. Bu durumda beden eğitimi ve spor faaliyetleri insanlar için temel hareket etkinlikleri içinde yer almaktadır.

Çünkü beden eğitimi ve spor etkinlikleri bireyin vücut yapısını, ruh sağlığını ve düşünce yapısını geliştirmesinde etkisi olduğu bilinmektedir. Genç nesillerin yaratıcı ve yapıcı olmalarında, sosyal kaynaşmanın ve milli dayanışmanın sağlanmasında da beden eğitimi ve sporun önemli bir yere sahip olduğu belirtilmektedir (Özkan, 2011).

Bu nedenle eğitim sistemi içerisinde yer alan diğer derslere oranla farklı bir yapıya sahip olan beden eğitimi dersleri birçok araştırmacının dikkatini çekmiş, bu durum beden eğitimi dersine yönelik tutumların çeşitli değişkenlere göre incelendiği araştırmaların artmasına zemin hazırlamıştır (Kangalgil, Hünük ve Demirhan, 2006).

Zengin, Hekim ve Hekim (2016) tarafından yapılan araştırmada eğitimden istenilen verimin sağlanabilmesi için öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Genellikle değerlendirildiğinde tutum kavramı davranış bilimlerinde önemli yer tutan bir kavram olarak değerlendirilmektedir. Tutum olgusu insanların herhangi bir durum ya da olay karşısında ortaya koyacağı olası davranış biçimi olduğu için insanların sergiledikleri her davranışın altında tutumlar yatmaktadır. Bu durum tutum kavramının davranış bilimlerinde üzerinde sıklıkla durulan bir konu olmasına katkı sağlamaktadır.

Murphy ve Newcomb'a (1953) göre sosyal psikoloji alanında yapılan araştırmaların temelinde büyük oranda tutum olgusu yer almaktadır. Özellikle 1940'lı yıllardan itibaren

sosyal psikoloji alanında çalışan psikologların tutum üzerine sıklıkla çalışmalar yaptıkları belirtilmektedir (İnceoğlu, 2010).

Araştırmanın problemi, alt problemleri, amacı, önemi, sayıtları, sınırlılıkları ve araştırmada kullanılan temel kavramlarla ilgili tanımlara aşağıdaki gibidir.

1.1. Problem Durumu

Sönmez (2007)Eğitimi“belli amaçlara göre insanı yetiştirme sürecidir. Bu süreçten geçen insanın kişiliği farklılaşır. Bu farklılaşma eğitim sürecinde kazanılan bilgi, beceri, tutum ve değerler yoluyla gerçekleşir” (s.5) olarak açıklamıştır. Okullar, eğitim sürecinin önemli kısmını oluşturur. Turğut (2014)beden eğitimini “Beden eğitimi ve spor yetiştirmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insan fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimi amaç edinen ve genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetlerdir. Beden eğitimi derslerininEğitimin ayrılmaz bir parçası olarak, bireyin ve toplumun beklentileri doğrultusunda geliştirilmesi oldukça önem taşımaktadır. Beden eğitimi programları sadece okulda çalışmayı değil, aynı zamanda toplumla yaşama ve öğrenme koşullarını geliştirmeyi, bireyin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimine katkı amacına yönelik etkilerde bulunmasında sağlamaktadır” olarak açıklamıştır.(s17)

Ayrıca beden eğitimi dersleriyleöğrencilerin motor becerilerdeki yeteneği konusunda kendini yeterli hissedebilir. Yani temel motor hareketleri geliştirmesinde mümkündür. Bu sayede beden eğitimi dersleri, öğrencinin vücut kontrolü, koordinasyonu ve sinir – kas sistemlerinin gelişmesini sağlayarak aynı zamanda zihinsel ve psikolojik yönde uyumlu olmasını da sağlayacaktır (Turğut.2014).

Bu yüzden, beden eğitimi dersi ve öğretmeni diğer ders ve öğretmenlerden farklı olarak okullarda önemli bir yere sahiptir. Yetim (1998) ise, “öğrenciyi en çok etkileyen eğitimcinin beden eğitimi ve spor öğretmenini olduğunu ve diğer öğretmenlerden farklı olarakrolünün sosyal ve psikolojik yönden önemli olduğunuifade etmektedir”(s15).Şirin ve Bozkurt (2005) a göre ise, “beden eğitimi insanı bütün yönleri ile etkileyebilmektedir. İşte bu sebepten dolayıdır ki, beden eğitimi ve spor, eğitim sistemi içinde büyük bir pay sahibi olduğunu belirtmektedir” (s89). (Demirel ve diğerleri, 2006’dan aktarılmıştır).

Yıldıran ve Yetim (2006) e göre de, “günümüzde beden eğitimi ve spor filizlenmekte olan nesillerin başlıca kaynağı olan insanın fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini gaye

edinen ve genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetler olduğunu belirtmişlerdir” (s18).

Demirel, Başbay ve Erdem (2006) e göre, “beden eğitimi ve spor birbirini tamamlayan ve birbirinden parmak ve tırnak gibi ayrı düşünülmemesi gereken iki kavramdır. İnsanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek ve iradesini güçlü kılmak beden eğitimi ve sporun temel amaçlarından biri olduğu gibi aynı zamanda beden eğitimi ve spor bireyin keşfedilmemiş özelliklerini ve yaratıcı yönünü harekete geçiren önemli bir faktör olduğunu da açıkça belirtmektedirler(s5).

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; İranın Tebriz ilinin Maragheh ilçesinde orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ile kinestetik zekaları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

1.3. Alt Problemler

Yapılan araştırmada, araştırmanın amacı yanında aşağıda sıralanan alt problemlere yanıt aranacaktır.

Cinsiyetlerine göre öğrencilerin beden eğitimi dersine olan tutumu farklılaşmakta mıdır?

Cinsiyetlerine göre öğrencilerin bedensel zekâları farklılaşmakta mıdır?

Gelir durumlarına göre öğrencilerin beden eğitimi dersine olan tutumu farklılaşmakta mıdır?

Anne eğitim durumlarına göre öğrencilerin beden eğitimi dersine olan tutumu farklılaşmakta mıdır?

Anne eğitim durumlarına göre öğrencilerin bedensel zekâları farklılaşmakta mıdır?

Baba eğitim durumlarına göre öğrencilerin beden eğitimi dersine olan tutumu farklılaşmakta mıdır?

Baba eğitim durumlarına göre öğrencilerin bedensel zekâları farklılaşmakta mıdır?

İlgilendikleri spora yönelten kişilere göre öğrencilerin bedensel zekâları farklılaşmakta mıdır?

İlgilendikleri spora yönelten kişilere göre öğrencilerin beden eğitimi dersine olan tutumu farklılaşmakta mıdır?

Orta öğretim öğrencilerinin ailelerinde spor yapan olup olmamasına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında fark var mıdır?

Orta öğretim öğrencilerinin ailelerinde spor yapan olup olmamasına göre kinestetik zekaları arasında fark var mıdır?

1.4. Araştırmanın Önemi

Günün gerekleri, dünyadaki bilim ve teknoloji alanındaki hızlı değişim ve ilerleme, eğitim ve öğretim alanının da hızlı bir ivme almasını ve çağa ayak uydurmasını gerektirmektedir.

İnsan davranışına yön vermede önemli rol oynamakta olan tutumlar, inanç ve değer sistemine bağlı olarak oluşmaktadırlar. Bu yüzden bireyin tutumlarının olumlu ya da olumsuz olması çok önemlidir. Olumsuz tutumlar, bireyin yaşamının diğer aşamalarında olumsuz etkilemektedir. Bu sebeple insanların konu edilen duygu, ortam ve etkinliğe ilişkin tutumları önceden belli olursa, davranışlar kestirilebilir ve düzeltilebilir.

İnsan aklının nasıl çalıştığı, nasıl geliştiği ve nasıl ölçülebileceği uzun yıllardır farklı disiplinlerden bilim adamları ve düşünürler tarafından araştırılmış ve bu konuda birçok zeka kuramı, ölçüm tekniği ve ölçme aracı geliştirilmiştir. Geçmişte zekanın sabit olduğu ve değiştirilemeyeceği, doğuştan getirilen bir özellik olduğu, ömür boyu aynı kalacağı görüşü benimsenmekteydi. Buna karşın günümüzdeki araştırmalar insanın hangi yaşta ve zeka seviyesinde olursa olsun zihinsel kapasitesinin geliştirilmesinin mümkün olduğunu göstermektedir (Küçükahmet, 2006, s6).

Çoklu zekâ alanlarından olan bedensel/kinestetik zeka, ile orta öğretimde olan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarının arasındaki ilişkiyi tespit edilmesi gerekliliği önem arz etmektedir. Bu çerçevede araştırmanın:

1. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarıyla Bedensel/ kinestetik zekâ arasındaki ilişki düzeyinin ne olduğunu,
2. Milli Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığının yapacakları çalışmalara ışık tutması için önemli bir sonuç olacağını,

3. İranda Beden Eğitimi ve Spora katkısı açısından bu araştırma benzer çalışmalara da ışık tutarak önemini ortaya koyacaktır.

1.5. Sınırlılıklar

1. Araştırma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında, İranın Maragheh ilçesinde bulunan 5 ortaokulunda (Tarbiyat Ortaokulu – Nuredanesh Ortaokulu – Sama Ortaokulu – Sadrossaadat Ortaokulu – Rahe Zeyneb Ortaokulu) eğitim gören öğrencilerle sınırlıdır.
2. Öğrencilerin bedensel/kinestetik zekâ alanının belirlenmesi Çoklu Zekâ Gözlem Formu“ ndan elde edilen verilerle sınırlıdır (Selçuk, Kayılı ve Okur, 2003).
3. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları tespit edilirken, ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği kullanılarak sınırlandırılmıştır (Güçlü ve Güllü, 2009).

1.6. Varsayımlar

- i. Araştırmaya katılan öğrencilere uygulanan bedensel/kinestetik zekâ ölçeğine, öğrencilerin soruları kendi düşünceleriyle hiçbir etki altında kalmadan cevapladıkları kabul edilmiştir.
- ii. Araştırma kapsamında bulunan öğrencilerin görüşlerini objektif olarak ortaya koydukları kabul edilmiştir.
- iii. Üzerinde çalışılan öğrencilerin, evreni temsil edecek niteliğe sahip olduğu kabul edilmiştir.

BÖLÜM 2

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Tutum

Tutum kavramı literatürde uzun yıllardır araştırılan bir kavram olup, tutum üzerine yapılan araştırmaların hala güncelliğini koruduğu belirtilmektedir (Güllü ve Güçlü, 2009). Kavramsal açıdan ele alındığı zaman tutum kavramı “bir nesneye, bir düşünceye veya bir insana yönelik olarak geliştirilen, olumlu veya olumsuz reaksiyon gösterme yönelimi” olarak tanımlanmaktadır (Alparslan, 2008).

Tutum kavramı literatürde ilk olarak Alport tarafından tanımlanmıştır. Alport tutumu “İnsanın tüm nesnelere göstereceği reaksiyonlar ve olaylar üzerinde yönlendirici ya da etkili bir güç meydana getiren ve sinirsel/beyinsel bir davranışta bulunma durumu” şeklinde tanımlamıştır. Bu yaklaşıma göre tutum, kişinin tepkisini yönlendiren ve sergileyeceği davranış üzerinde etkili olan bir unsur olarak görülmektedir. Yine bu tanıma göre tutumlar deneyim yolu ile organize olmaktadır. Ayrıca tutumların oluşma süreçleri ile bireyin öğrenme süreçleri arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır.

Tutum konusunda yapılan diğer bir tanım Katz’a aittir. Katz’a tutumu “İnsanların çevrelerindeki bir simge, nesne ya da bir olayı olumlu veya olumsuz olarak değerlendirmesi” şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanıma göre, insanlar içinde bulundukları ortama uyum sağlayabilmek için öncelikli olarak kendi konumlarının bilincinde olmalıdırlar.

Böylece insanlar kendi konumlarından hareketle dış çevrelerindeki durumlara, olaylara veya insan ilişkilerine yön verebilir, kendi konumuna uygun görev ve rolleri kolayca üstlenebilirler (İnceoğlu, 2010).

2.1.1. Tutumların Gelişimi ve Oluşmasını Etkileyen Faktörler

Tutumların oluşum ve gelişim süreçlerinde duygusal, zihinsel ve davranışsal öğeler arasında işlevsellik ve etkililik yönünden birliktelik ve bütünlük söz konusudur. Buna göre,

tutumların oluşmasında, davranışsal, duygusal ve zihinsel öğelerin birbirleri ile tutarlı bir ilişki içinde olmaları gerekmektedir. Davranışsal, duygusal ve zihinsel öğelerin arasında uyumlu bir etkileşim olmadığında tutumların oluşum basamakları ile toplumsallaşma süreci arasında bütünlük söz konusu olmamaktadır. Tutumların oluşumu ve toplumsallaşma sürecinde birbiriyle ilişkili ve kesişen olgular olarak değerlendirilmesinin temelinde de tutumu oluşturan öğeler arasındaki uyum yatmaktadır. Bu nedenle hem toplumsallaşma sürecinde hem de tutum oluşum sürecinin her ikisinde de bireyin, içinde bulunulan düzene, diğer bir ifade ile dış çevreye uyumu beklenmektedir. Buna karşılık bireyin dış çevresiyle uyumlanmasının önemli bir ön koşulu bulunmaktadır. Bu ön koşul bireyin kendi içinde uyum sağlamasıdır. Bireyin kendi içinde bir uyuma sahip olabilmesi onun kişiliğini oluşturan öğelerle uyum sağlanması ile mümkün olmaktadır (İnceoğlu, 2010).

İnsanların sahip oldukları tutumların oluşmasına etki eden birçok unsur bulunmaktadır. Özyalvaç (2010) tutumların oluşumuna etki eden unsurları şu şekilde sıralamıştır;

- Çocukluk dönemindeki yaşam tarzı: İnsanların erken çocukluk döneminde yaşadıkları bazı olaylar ve geçirdikleri travmalarsahip oldukları tutumların oluşmasını etkilemektedir.
- Daha önce edinilen inanç, değer, dogma veya önyargılar: Genel olarak önyargıların dayandıkları temeller bulunmamaktadır. Bazı eksik veya yanlış bilgilere dayanan önyargılar da bulunmaktadır. Bu nedenle insanların sahip oldukları önyargıların büyük bir bölümü olumsuz tutum olarak değerlendirilmektedir.
- Kişinin sosyal hayattaki konumu: İnsanların içinde yaşadıkları toplumda sahip oldukları sosyal statüleri bulunmaktadır. İnsanların içinde bulundukları konumları kendilerinden beklenen tutum ve davranışların da şekillenmesine zemin hazırlamaktadır. İnsanlar ilk başlarda olmasa da hayatlarının ilerleyen dönemlerinde içinde bulundukları toplumun sahip olduğu tutumları benimseyebilirler.
- Kişinin benliği: İnsanların ne oldukları, ne olmak istedikleri ve çevresin tarafından nasıl tanındığı bireyin benliğini ifade etmektedir. İnsanların sahip oldukları benliğe ilişkin olarak diğer insanların görüşleri sahip olunan tutumları etkilemektedir.
- Eğitim düzeyi: Eğitim ile insanların birçok alanda bilgi ve beceri sahibi olmaları mümkündür. Eğitim ile elde edinilen alışkanlık ve beceriler tutuma ilişkin düşünsel ve bilişsel öğeleri meydana getirmektedir. Kişinin eğitim düzeyinde meydana gelen

değişiklikler sahip olunan düşünsel ve bilişsel öğeleri, dolayısıyla da tutumları etkilemektedir (Özyalvaç, 2010).

2.1.2. Tutum, Davranış ve Eğitim Arasındaki İlişkisi

Psikolojik olarak davranış gözlenebilen insan bununla beraber hayvan ve de bitkilerin tepkileridir. Organizmanın gözlenebilir veya ölçülebilir hareket ya da tepkileridir. Sosyolojik olarak, bir toplulukta genel olarak alışılmış ve geleneksel, göreceli olarak birbirine anımsatan toplumsal hareketlerdir (Güney, 1998).

Davranış, kompleks güçlerin tesiri altındadır. Davranış, dört etkenin kompleks etkileşimi sonucu olarak ortaya çıkmaktadır ki bunlar; tutum, alışkanlık, ortam ve beklentidir. Bu belirtilen dört etkenin hepsi aynı doğrultuda ise ya da birbirleriyle uyumlu ise, davranışın tahmin edilmesi daha geçerli olacaktır (Kağıtçıbaşı, 1999). Bireylerin davranışlarını yönlendirici gizli gücesahip olduklarını da tutumların sayesinde gerçekleşmesi düşünülmektedir (Baysal ve Tekarslan, 1996).

Eğitim bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve istendik değişim getirme sürecidir (Ertürk, 1972). Eğitim tanımından da anlaşıldığı gibi söz konusu olan istenilen yönde davranışlarda değişmeyi sağlamaktır. Tutum, davranışı oluşturan etkenlerden biri olduğu için önemlidir. Ayrıca, herhangi bir durumda ortaya çıkan tutum objesiyle ve ortamla ilgili tutumların ne oldukları, aralarındaki ilişkileri anlaşılıp, ölçülebilirse, davranışın daha iyi bir tahmini yapılabilir (Kağıtçıbaşı, 1999).

2.1.3. Tutumların Değişmesi Mümkün mü?

İnsan doğum anında tutumlarıyla beraber hayata başlamaz. Tutumların şekillenmesi için aileden ve çevreden öğrenilenler ile yaşantı ve deneyimlerin birleşmesi ile gerçekleşmektedir. Birey, bir tutuma sahip olduktan sonra, bu tutuma uymayan bir durumla karşılaştığında bu durumu görmezden gelme eğilimindedir. Tutumlar, her ne kadar değişime karşı koymak isterse de, özellikle bireyin çevresindeki olay ve durumlarda en yüksek derecede etkilendiği ergenlik döneminde yavaş olmakla birlikte değişme özelliği gösterebilir. Tutumlar iki yolla değişebilir. Birincisi bireyin farkında olarak veya olmayarak sahip olduğu tutuma aykırı davranışta bulunmasıdır.

Bu durum küçük bir ihtimalle de olsa tutumu değiştirebilir. İkinci ve etkili yol ise, ikna edici bir iletişim içinde bulunmaktır.

Özellikle ergenlik dönemindeki bireyler akranlarından, güvenilir kabul edilen kişilerden etkilenebilirler. Böyle kişilerin ergen bireyle iletişimi tutumlarının değişimine sebep olabilir (Akpınar, 2006, s.9).

2.2. Tutumu Oluşturan Temel Bileşenler

2.2.1. Bilişsel Bileşen

Bilişsel bileşen, bireyin nesneye yönelik, düşünce, bilgi ve inançlarını oluşturur. Bunlar bireyin çevresindeki tutum konusu ile ilgili bilgileridir. Bu bilgiler ya bireylerin tutum objesi ile doğrudan deneyim geçirmesiyle ya da farklı kaynaklardan öğrenmesi ile oluşur. Tutumların, varlığı bilinen ve kabul edilen bir konuya karşı oluştuğu söylenebilir. Aksi takdirde, tutum varlığı bilinmeyen bir konuya yönelik oluşmaz. Tutum objesi ile bilgiler ne kadar gerçeklere dayanıyorsa onunla ilgili tutumlar o kadar kalıcı olur. Tutum objesi ile ilgili bilgi değiştiğinde tutum da değişir (Baysal, 1981, s.14).

2.2.2. Duyuşsal Bileşen

Bireylerin bir nesneye yönelik duygusal tepkileridir ve duyguları ve hisleri içermektedir. tutumun duyuşsal bileşeni bilişsel bileşeni oranla daha basittir. Kendisini olumlu ya da olumsuz bir tepki öneğilimi olarak gösterir. Böyle olmakla birlikte, “duyuşsal bileşeni ağır basan bir tutumun değişmesi daha güçtür; özellikle bireyin egosunu ilgilendiren konu ya da olaylara karşı tutumu daha yoğun yüklüdür” (İnceoğlu, 2000, s.9).

2.2.3. Davranışsal Bileşen

Bireylerin belirli bir tutum geliştirdiği nesne ile ilgili bir şeyler yapması tutumların davranışsal yönünü oluşturur. İlgili davranış eğilimi sözler ya da diğer hareketlerden gözlenebilir. Bu davranışın bireyin alışkanlıkları, normları ve söz konusu tutum objesi ile doğrudan ilişkili olmayan tutumlarının da etkisi altındadır. Bu yüzden davranışsal bileşenden söz ederken öncelikle iki tür davranış tutum konusunun hoşlanılan ya da

hoşlanılmayan durumlarla olan ilişkisine, normatif davranış ise doğru olan davranışın ne olduğu konusundaki inançlara dayalıdır (İnceoğlu, 2000, s.10).

2.3. Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Tutum

Beden eğitimi belirlenen hedeflerine ulaşabilmesi için öğrenciler tarafından beden eğitiminin sevilmesi ve beden eğitimi dersinin öneminin anlaşılması oldukça önemlidir. Beden eğitimi derslerinin arzulanan hedeflerine ulaşabilmesi öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile yakından ilişkilidir (Başer, 2009). Öğrencilerin derslere yönelik tutumları ders başarılarını olumlu ya da olumsuz yönde etkilediği için diğer derslerde olduğu gibi beden eğitimi derslerinde de öğrencilerin derse yönelik tutumlarının incelenmesi önemli bir husustur (Güllü ve Güçlü, 2009). Öğrencilerin sahip oldukları bedensel beceriler ve beden eğitimi dersinde gerçekleştirilen hareketler öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını etkilemektedir. Öğrenin; beden eğitimi dersinde ilk defa bir jimnastik hareketi ile karşılaşan çocuk söz konusu hareketi amacına uygun bir biçimde gerçekleştiremeyebilir. Bunun yanında öğrencinin hareketi sergilerken sakatlanma olasılığı da bulunmaktadır. Bu durum öğrencinin diğer beden eğitimi derslerinde jimnastik hareketlerinden korkmasına, öğrencinin jimnastik dersinde başına gelen olumsuzlukları hatırlamasına ve beden eğitimi dersine yönelik olumsuz duygular geliştirmesine zemin hazırlamaktadır. Söz konusu olumsuzluklar karşısında öğrencinin jimnastik hareketlerine ve beden eğitimi dersine yönelik olumsuz tutumlar geliştirmesi muhtemel bir sonuçtur (Aras, 2013).

Karadağ'a (2012) göre, beden eğitimi dersine yönelik olumsuz tutum sahibi olan çocukların ders verimleri düşmekte, derse katılım düzeyleri düşmekte, derse verdikleri önem azalmakta ve dersin işlenişinde sorunlar ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının olumlu yönde olması beden eğitimi öğretmenlerinin motivasyonlarını arttıran, buna paralel olarak öğretmenlerin dersleri daha verimli işlemelerine katkı sağlayan bir unsurdur (Çelik ve Pulur, 2011).

Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları üzerinde derse yönelik motivasyon durumları önemli bir belirleyicidir. Diğer bir ifade ile öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik motivasyonlarının yüksek olması beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilemektedir.

Sproule, John Wang, Morgan, Mc. Neill ve Mc. Morris (2007) tarafından yapılan araştırmada da beden eğitimi dersine yönelik motivasyon düzeyinin öğrencilerin derse katılımlarını etkileyen bir unsur olduğu tespit edilmiştir.

2.4. Beden Eğitimi ve Spor

Aracı (2001), beden eğitimi ve spor için “İnsanın sosyalleşebilmesi ve kendi kişiliklerini bulup doğru bir yol çizmelerinde önemli bir etkiye sahiptir. Kısaca beden eğitimi ve spor bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden yeteneklerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel şartlara ve katılımcıların durumlarına göre değişebilen esnek kurallara bağlı oyuna, cimmnastiğe, spora yönelik alıştırma ve çalışmaların tamamını kapsayan bir etkinliktir.

Spor, beden eğitimi etkinliklerini özelleştirerek farklı branşlarda somutlaşmış, üst seviyede yapıldığında fizyolojik, teknik, psikolojik, estetik özellikleri gerekli kılan yarışmaya dayalı ve kurallara dayalı etkinliktir.” demiştir (s.5).

2.4.1. Beden Eğitimi Tanımı

Beden eğitiminin tanımı hakkında çeşitli bilimciler tarafından yapılan bazı tanımlaraşağıda verilmiştir;

Demirel ve diğerleri (2006) “Beden Eğitimi kompleks bir terimdir. Doğal olarak aklın ve vücudun bütünleşmesine yönelirken, fizyoloji, psikoloji ve diğer dalları içererek, bir bütün halinde bulunan insan mekanizmasını gösterir. Beden Eğitimi, insanın hareket kabileyeti ve bununla ilgili tepkileriyle ve bu tepkilere göre ortaya çıkan, kişinin davranış değişiklikleriyle ilgili olan eğitim sürecinin bir evresidir ve beden eğitiminin ürünü, bedeni eğitilmiş ve geliştirilmiş insanlardır” olarak tanımlarken (s.713),

H. Groll’a göre, Beden eğitimi bireyin bedensel bütünlüğünün gelişmesine yönelik ereksel bir uygulamadır. Bu uygulama bireyin pozitif anlamda en üst seviyeye çıkmasına vesile olur, hareket yeti ve yeteneklerinin geliştirilmesini amaç edindiği noktasında üzerinde durmuştur (Demirci, 2008’den aktarılmıştır).

Beden eğitimi, bireyin zihinsel, sosyal, fiziksel ve motorsal gelişiminin desteklenmesini amaçlayan, belirli kurallara göre gerçekleştirilen, genellikle bedensel (fiziksel) etkinliklerden meydana gelen sistemli eğitim çalışmaları şeklinde tanımlanmaktadır.

Mevcut eğitim yapısında önemli bir öneme sahip olan beden eğitimi dersleri öğrencilerin farklı gelişim alanlarının desteklenmesinde önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle dünyanın birçok ülkesinde ders müfredatları içerisinde beden eğitimi derslerine büyük önem verilmektedir (Hekim, 2015a).

Beden eğitiminin tanımına ilişkin en geniş kapsamlı açıklamalardan birini Açak (2006) yapmıştır. Buna göre beden eğitiminin dört temel tanımı bulunmaktadır. Bu tanımların hepsinin birbiri ile yakın ilişki içerisinde olduğu görülmektedir. Beden eğitime ilişkin söz konusu dört tanım şu şekilde sıralanmıştır:

- Beden eğitimi “Kişiyi fikren, bedenen ve ruhsal açıdan olgunlaştıran, geliştiren, en fazla faydayı en az yorgunluk ile sağlayan, oyun, spor ve jimnastik faaliyetlerini içine alan bilim dalıdır.”
- Beden eğitimi “Oyun, spor ve jimnastik gibi eğitici bedensel etkinliklerden oluşan, bedensel etkinlikler aracılığı ile kişiyi eğiten bir eğitim aracıdır.”
- Beden eğitimi “Vücudun yapısal ve fonksiyonel özelliklerinin geliştirilebilmesi, kas ve eklem kontrolünün dengeli bir biçimde sağlanabilmesi, boş zamanların verimli bir biçimde değerlendirilmesi, fiziksel gücün ekonomik bir biçimde kullanılması, buna paralel olarak organların kontrolünün sağlanması amacıyla gerçekleştirilen, metotlu bir biçimde hareket etmeyi öğreten bir faaliyet sistemidir.”
- Beden eğitimi “organizmanın bütünlüğünün bozulmadan dengeli bir biçimde gelişmesini sağlayan, kişinin fiziksel, ruhsal ve fikren gelişimini destekleyen, bireyi kendisine ve yaşadığı topluma faydalı bir fert olarak yetiştirmeyi amaçlayan bilimsel beden faaliyetleridir” (Açak, 2006).

Bal’a (2010) göre beden eğitimi bireyin bilişsel, duyuşsal ve fiziksel gelişimini, içinde bulunduğu gelişim dönemine uygun genetik kapasitesinin gerektirdiği verim gücüne ulaşabilmesi için yapılan tüm etkinliklerdir. Ayrıca kişinin fiziksel sağlık ve becerilerini geliştirmeye yönelik gerektiği zaman da çevresel koşullara dayalı oyunlara yer verilen etkinlikler beden eğitimi kapsamında değerlendirilmektedir. Bunun yanında beden 18 eğitimi, bireyin spor dalına özgü hareket becerilerinin gelişmesine katkı sağlarken, bireyin söz konusu gelişime en az yorgunluk ile ulaşmasına imkân vermektedir.

Beden eğitiminde ayrı bir kavram olarak ele alınan spor kavramı literatürde farklı araştırmacılar tarafından farklı biçimlerde tanımlanmıştır.

Şahin (2009) sporu “Bireysel veya takım oyunu halinde gerçekleştirilen, kısa süreli fayda beklenmeyen ve genellikle yarışmaya yönelik bazı kuralları içinde barındıran beden hareketleridir.” şeklinde tanımlamıştır. Aytan (2010) ise sporu en basit tarifi ile “hareket” şeklinde tanımlamıştır. Ancak bu tanımın sporun genel anlamını ifade etmede yetersiz olduğu belirtilmiştir çünkü sporun belirli kurallar ve disiplin çerçevesinde gerçekleştirilen sosyolojik bir olgu olduğu ifade edilmiştir. Spor kavramı kapsamı oldukça geniş bir olgudur. Çünkü spor, birçok bilim dalını ilgilendiren multidisipliner bir kavramdır. Spor etkinlikleri sıklıkla toplumsal, ekonomik, politik ve kültürel olmak üzere pek çok kavram birlikte anılmaktadır. Gelecek nesillerin sorumluluk sahibi birer birey olarak yetişmelerinde, insanlar arası iyi ilişkilerin kurulmasında ve devam ettirilmesinde küçük yaşlarda spor etkinliklerine yönelmenin büyük bir payı bulunmaktadır (Yazarer ve diğerleri, 2004).

Beden eğitimi: Spor ve oyun faaliyetlerinin eğitimi bir bütünlük içerisinde yapılmış olan bedensel etkinliklerden meydana gelen etkinlikler bütünüdür (Zengin, 2013).

Sportif etkinlikler elit düzeyde spor yapan bireyler açısından ele alındığı zaman, olumlu fonksiyonlarının yanında bazı olumsuz sonuçları da içinde barındırdığı belirtilmektedir. Performans odaklı olarak sporculara aşırı yüklenme, doping kullanımı, kendi bedenine (sporcu olarak) ve gerçeğin sorunlarına (seyirci olarak) yabancılaşma, saldırganlık gibi olumsuz yanlarını göz önünde bulundurmadan sporu temel bir hak ilan etmek, modern görünümü ile “spor taraftarlığı” yapmak anlamına gelmektedir (Yaprak ve Amman, 2009).

2.4.2. Türkiyede Çağdaş Beden Eğitimi Tarihçesi

Türkiyede çağdaş beden eğitimi uygulaması Selim Sırrı TARCAN ile başlamış ve tarih 1924 yılını gösterdiğinde ilk kısa dönemli öğretmen yetiştiren kurum istanbul Çapa' da açılıyordu. İlerleyen zamanlarda Ankara'da açılan Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsünden 1982 yılına kadar açılan az sayıda okulda, çoğunlukla aynı yöntemle öğrenci seçimi ve müfredat programları uygulanarak beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmiştir. 1982 yılında 2547 sayılı YÖK yasası ile üniversite bünyesine katılan bu kurumlar, beden eğitimi ve Spor Yüksek Okullarının kurulması ile sporun farklı alanlarında eleman yetiştirmek amacıyla çeşitli programlar uygulamaya başlamışlardır. Üniversitelerdeki farklı uygulamaları yok etmek ve Milli Eğitim hedefleri doğrultusunda öğretmen yetiştirilmesi için 1998’ de YÖK tarafından beden eğitimi ve spor öğretmenliği programı eğitim

fakültesi, beden eğitimi ve spor bölümlerinde uygulamaya konularak, BESYO “lardan bu programa uyulmaları istenmiştir (Yapıcı, A. K. ve diğerleri, 2006, s.872-873).

2.4.3. İran’da Çağdaş Beden Eğitimi Tarihçesi

İran çok eskiden doğu ülkeleri arasında ilk ve tek olarak eğitim ve beden eğitimine önem vermiştir.

Herdof, yunan tarih yazarına göre iranlılar 5-20 yaş arası 3 temel şeyi öğreniyorlardı;

Binicilik, okculuk ve dürüstlük. Ketsias, İranın HAKHAMANESHI devranının hekimlerinden kendi kitabında İranlıların spor yapmasıyla ilgili şöyle söylemiştir “ İran festivalleri arasında, kral sadece MEHR festivaline katılırdı; ve orada İranlılar ritmik vücut hareketleri yapıyorlardı. Asyanın hiçbir ülkesinde böyle bir harektler görmedim. “

1927 yılında mecliste onaylanan bir yasayla beden eğitimi ve spor dersi zorunlu olarak eğitim-öğretim sistemine dahil edildi.

Bu yasaya göre tüm okullar günlük ders saatlerinde, 1saat beden eğitimi dersine zaman ayırmak zorundalardı ama bu yöntem uygulama sırasına geldiği zaman büyük bir sorunla karşılaştı; beden eğitimi öğretmeni eksikliği.

1934 yılına kadar bu durumdan dolayı bu yasa uygulama aşamasına gelememi, ama 1 yıl sonra eğitim bakanlığı her bransa özel, öğretmen yetiştirmek için “ terbiyat muallim “ adlı bir kurum tesis etti.

1984 yılında eğitim bakanlığının verdiği karar ile ilk okullarda, beden eğitimi öğretmeni alınmayacaktı ve bu dersi sınıf öğretmenleri yaptırıcaklardı. uzmanlara gore ilkokulda beden eğitimi dersinin sınıf öğretmenleri tarafından yapıldığı,İranın temel ve esas olarak beden eğitimini ve hatta sporunu kötü yönden etkiledi.

2.4.4. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi ve Yararları

Teknolojik gelişmeler ortaya çıkmadan önceki dönemlerde insanlar genellikle günlük işlerini bedenlerini kullanarak gerçekleştirmekte iken, son yıllarda teknolojik gelişmelere bağlı olarak insanların giderek sedanter bir yaşam tarzına sahip olmaya başladıkları görülmektedir. Buna paralel olarak toplumlarda birçok hastalık gelişmiş, devletler ortaya çıkan sağlık sorunları ile mücadele etmek için toplumun bedensel hareketlilik kazanmasını

sağlayıcı politikalar uygulamaya başlamışlardır. Bu noktada beden eğitimi ve spor etkinlikleri hareketsiz yaşam stilinden kaynaklanan sağlık sorunlarının minimuma indirilmesinde önemli birer faktör olarak değerlendirilmektedir. Yapılan bilimsel araştırmalar travma sonucunda oluşan sağlık sorunları hariç olmak üzere beden eğitimi ve spor etkinliklerinin birçok sağlık sorunu ile mücadelede etkin bir role sahip olduğunu göstermektedir (Açak, 2006).

Amerika Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Birliği" insanların beden eğitimi ve spora katılmalarının sağladığı faydalara ilişkin olarak geniş çaplı bir rapor hazırlamıştır. Bu rapora göre beden eğitimi ve sporun genel yararları şu şekilde sıralanmıştır:

- Beden eğitimi ve sporun insanların günlük yaşam içerisinde bedensel açıdan daha aktif olmalarına katkı sağlamaktadır.
- İnsanlar beden eğitimi ve spor faaliyetlerine katıldıkları zaman bazı hareket becerilerini uygulamak durumundadırlar. Bu durum insanların beden eğitimi ve spor faaliyetleri sayesinde yeni hareket becerileri kazanmalarına katkı sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spor etkinliklerinde temel hareket becerilerinin yanında dans, jimnastik ya da spor dallarına yönelik hareket becerileri de yer almaktadır. Bu durum beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılan bireylerin spor dallarına özgü hareket becerileri kazanmalarına katkı sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spora katılım bazı uzmanlık gerektiren hareket becerilerinin yanında herhangi bir uzmanlık gerektirmeyen hareket becerilerinin de kazanılmasına destek olmaktadır.
- Beden eğitimi ve spor faaliyetleri insanların fiziksel aktivitenin önemini kavramalarına, bunun yanında sağlıklarını geliştirmek adına spora yönelmelerine katkı sağlamaktadır.
- Eğitim sistemi içerisinde ele alındığı zaman beden eğitimi dersleri çocuklara sağlıklı bir birey olmayı, bunun yanında zararlı alışkanlıklardan uzak duran bilinçli birer tüketici olmayı öğretmektedir.
- Beden eğitimi dersleri çocukların hem fiziksel hem de fonksiyonel açıdan psikomotor gelişimlerinin desteklenmesine yardımcı olmaktadır.
- Beden eğitimi dersleri çocukların spor dalları hakkındaki bilgi ve beceri düzeylerinin artmasına katkı sağlamaktadır.

- Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım bireyin kişilik gelişimini olumlu yönde etkilemektedir.
- Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım ile bireyler hareket becerilerinin temel niteliklerini ve estetik özelliklerini öğrenmektedirler (Heper, 2012).

Başer'e (2009) göre, beden eğitimi dersleri insanların gerçek kişiliklerini bulmalarına ve sosyalleşmelerine katkı sağlamaktadır. Oyun, jimnastik ve spor dalına özgü hareket becerilerinden meydana gelen beden eğitimi dersleri bireyin beden sağlığının ve fiziksel becerilerinin gelişmesine yardımcı olmaktadır. Bu yönü ile beden eğitimi ve spor etkinlikleri insanların en az yorgunluk ile fıkren, ruhen ve bedensel açıdan olgunlaşmalarında önemli rol oynamaktadır.

2.5. Gelişim Özelliklerinde Beden Eğitimi ve Sporun Önemi

Öztürk (1998), gelişim özelliklerinde beden eğitimi ve sporun önemini “Latince büyüme olgunlaşmak anlamına gelen genç sözcüğü “adolescere” kökünden gelmektedir. “adolescent”, yapısı gereği bir durumu değil bir süreci belirtmektedir. Birleşmiş milletler örgütünün tanımına göre genç, hayatını kazanmak için çalışmayan ve ayrı bir konutu bulunmayan, 15 ile 25 yaşları arasında öğrenim gören kişidir. Gençlik, çocukluk ile erişkinlik arasındaki, biyolojik, psikolojik, zihinsel vesosyal açıdan bir gelişme ve olgunlaşmanın yaşama hazırlık çağıdır. Unesco’nun tanımına göre gençlik, cesaretin çekingenliğe, serüven isteğinin rahata üstün geldiği çağıdır. Bu yüzden çok hassas ve toplumun geleceği açısından kontrol veyönlendirilmesi en çok önem taşıyan sosyal kategorisidir sözleriyle özetlemiştir” (s.65).

Eğitimden beklentiler kişilerin, gizli güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak en üst düzeyde geliştirebilmesine yardımcı olmaktır. Çağdaş eğitimin temel ilkelerinden bireyleri fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmektir. Beden eğitimi, genel eğitimin vazgeçilmez bir parçasıdır.

Aracı (2001) beden eğitiminin gelişim özelliklerine etkisini “Organizmanın fonksiyonlarının devam ettirilmesinde ve sağlıklı olmasında gerekli olan hareket; toplumsal deneyim, vücut dengesini araştırma, estetik deneyim, sağlık ve fiziksel uygunluk, gerginliğin boşaltması, mükemmel ve üstün oluş boyutlarında incelemekte ve hareketin çok boyutluluğu olarak tanımlanır. Bu çerçevede bireyin fiziksel, zihinsel, ruhsal

ve sosyal gelişimine katkı amacına yönelik organize edilmiş bedensel etkinliklerin tümü beden eğitimi olarak ele alınabilir olarak açıklamıştır” (s.25).

2.5.1. Fiziksel Gelişim

Tamer ve Pulur (2001) fiziksel gelişimi “Gençlik döneminde, ağırlıklı olarak boy, beden beliren fiziksel gelişimdir. Hızlı fiziksel büyüme sonucu utangaçlık ve sıkılganlık görülebilmektedir. Bu özellikle fiziksel beceri ve vücut koordinasyonu gerektiren beden eğitimi dersleri için geçerlidir. Cinsiyet özelliklerinin gelişmesi, boy ve ağırlığın yanında bu dönemde görülen en belirgin değişikliklerden biridir. Kız ve erkeklerde görülen bu farklılaşma ve gelişme onların fiziksel görünimleri etkileyeceği gibi ruhsal durum ve davranışlarını da etkiler. Bu değişikliklerin yanında fizyolojik değişimlerde görülmektedir. Yine bellekte bu dönemde güçlenmektedir. Temel motor becerileri (çeviklik, isabet, kuvvet, kontrol gibi) gelişimi açısından da bu süreç oldukça önemlidir.” olarak açıklamıştır (s.5).

2.5.2. Ruhsal Gelişim

Aracı (2001)’ya göre ortaöğretim öğrencileri lise 1.ve 2. sınıf döneminde genellikle huysuz ve hayalperesttirler. Kendine uygun ve tek arkadaş edinmek isterler. Bu süreçte, serüvenlere ilgi duyan ve uygulamaya fırsat arayan gençler, aynı zamanda özgür olmak isterler. Lise son sınıfa gelindiğinde; aşırı büyümede dolayı çekinme üzülmeye söz konusu olabilir. Diğer taraftan da spor müsabakalarında derece almaya özenirler. Fiziksel aktivitelerle faaliyet gösteren birey, hareketler aracılığı ile duygularını ifade etme olanağı bulur. Saldırganlık, öfke, utangaçlık, kıskançlık vb. duygularında boşalım sağlar, bunları kontrol etmesini öğrenir. Spor ya da oyun etkinliklerine katılmak onları Baskı altındaki duygusal enerjiden kurtulmalarını sağlamaktadır (s.43).

2.5.3. Sosyal Gelişim

Aracı (2001)’ya göre ortaöğretim öğrencileri lise 1. ve 2. sınıf döneminde toplum kurallarına uymaya özen gösterir. Arkadaşlıkları arasında birlik ve koruma duygusu güçlüdür. Ahlak değerlerine saygılıdır. Bu dönemde kız ve erkek takım oyunlarına yer verilmelidir. Karşı cinse ilgi üst düzeydedir. Lise son sınıfa gelindiğinde grup çalışmasına özen gösterir, görev

ve sorumluluk yüklenir. Beden eğitimi uygulamasında karma ritmik etkinlikler, dans ve izciliğe yer verilmelidir (s.54).

2.5.4. Zihinsel Gelişim

Aracı (2001)'ya göre ortaöğretim öğrencileri lise 1. ve 2. sınıf dönemlerinde bellekleri güçlüdür. Bu dönemdeki beden etkinlikleri aracılığıyla birey, sağlık ilkeleri ve hareketin yaşamdaki önemini kavrar. İnsan hareketinin doğası, büyüme ve gelişmedeki önemi, temizlik, hastalıklardan korunma, yeterli ve dengeli beslenme, iyi sağlık alışkanlıkları vb. konularda bilgi edinir. Bu gerçeklere ilişkin bilgilerin birikimi ile aktiviteler yeni bir anlam kazanacak bu da her kişilerin daha sağlıklı ve amaçlı bir yaşam sürdürmesine yardımcı olacaktır (s.61).

2.6. Zeka

Bu güne kadar zekânın pek çok tanımı yapılmıştır. Tanımlarda kimi kez uyum, kime kez sorun çözme yeteneğine ağırlık verilmiştir. Bütün bunları da içerecek zekâ tanımını Demirel ve diğ., (2006) “Zihnin öğrenme, öğrenilenden yararlanabilme, yeni durumlara uyabilme ve yeni çözüm yolları bulabilme yeteneği.” şeklinde yapmıştır (s.7).

Saban (2009) zekâyı “Bazı eğitimciler, bireyin zihinsel işlevlerini veya performanslarını baz alıp birey zekâsını ölçtüğünü varsayan çeşitli IQ (Intelligence Quotient) testleri geliştirerek zekâyı kendilerinin hazırladıkları bu “testlerin ölçtüğü nitelik” (zekâ düzeyi, zekâ seviyesi veya zekâ katsayısı) olarak ifade ederken, başka eğitimciler ise zekâyı bir kişinin sahip olduğu “öğrenme gücü” olarak ifade etmişlerdir” diye açıklamıştır (s.39).

Selçuk ve diğ., (2003) ise zeka için “İnsanlarda sadece tek bir zekâ yoktur. IQ ve zekâ testleri sözel ve mantıksal/matematiksel yetenekleri ölçmektedir. Oysa bireylerde birbirinden farklı 8 yetenek alanı vardır. Bunlar; dilbilimsel, mantıksal/matematiksel, görsel/uzamsal, bedensel/kinestetik, müziksel/ritmik, kişilerarası, içsel ve doğa zekâsıdır.” demiştir (s.2-3).

2.6.1. Zeka Özellikleri

Zekâ kavramı akademik anlamda üzerinde birçok araştırma yapılan bir olgu olmasına rağmen, zekâ hakkında bilinen bilgiler hala sınırlıdır (Aydın ve Konyalıoğlu, 2011). Zekânın özelliklerine ilişkin olarak ayrıntılı bilgiler Gardner'ın çoklu zekâ teorisinde açıklanmıştır. Bu teoriye göre insanların sahip oldukları zekâ türlerinin genel özellikleri şu şekilde sıralanmaktadır;

- İnsanlar doğdukları andan itibaren aynı anda birden fazla zekâ türüne sahiptirler.
- İnsanlarda her zekâ türü bulunmasına rağmen her zekâ türü her bireyde farklı boyutlarda yer almaktadır.
- Her insanın sahip olduğu zekâ düzeyi kendine özgü olup, farklı zekâ profiline sahip olan insanların zekâ bileşenleri de birbirinden farklıdır.
- İnsanların sahip oldukları tüm zekâ alanları dinamik bir yapıya sahiptir.
- Sahip olunan tüm zekâ alanlarının tanımlanması, geliştirilmesi ve değişime uğraması mümkündür.
- Sahip olunan zekâ alanları desteklendiği zaman gelişirken, ihmal edildiği zaman zayıflayabilmektedir.
- Sahip olunan zekâ gelişimi her birey için kendi içerisinde bağımsız olarak değerlendirilmelidir.
- İnsanların sahip oldukları zekâ boyutları dikkat, hafıza, algı ve problem çözme açısından birbirinden farklı özelliklere sahiptir.
- Kültür, kalıtım ve kişisel geçmiş gibi unsurlar sahip olunan zekâ boyutlarının gelişimini etkilemektedir.
- İnsanların sahip oldukları tüm zekâ alanları kendini gerçekleştirme yolunda sahip olunan özel birer kaynaktır.
- İnsanlar herhangi bir zekâ alanlarını kullanırken aynı anda diğer zekâ alanları da farklı oranlarda kullanılmaktadır.
- Her bir zekâ alanı diğer zekâ alanlarının geliştirilmesinde kullanılabilmektedir.
- Zekâ çok yönlü bir olgu olmasına rağmen kendi içinde bütündür (Özkan, 2008).

- Zekâ ile duyum sistemi arasında bağlantı bulunmaktadır. Herhangi bir zekâ alanı tek bir duyum alanına bağlı olmadığı gibi, herhangi bir duyum alanı da zekâ olarak değerlendirilmemektedir. Bu nedenle zekânın kendini gerçekleştirmesi birden fazla duyumun devreye girmesi ile mümkündür.
- Genel olarak zekâlar bazı özel hesaplama mekanizmaları (çizgi belirleme) ile daha geniş kapsama sahip olan benlik, sentez ve analizlerden oluşmaktadır.
- Doğası gereği her zekâ alanı kendi biyolojik temellerine göre çalışmaktadır. Bu nedenle zekâ alanlarının birer bütün olarak kıyaslanması doğru bir yaklaşım değildir. Zekâ alanları mutlaka kendilerine özgü alanları dâhilinde değerlendirilmelidir.
- Zekâ alanlarına ilişkin görüşlerin her zaman olumlu olarak dikkate alınmaları yanlış bir yaklaşımdır. Çünkü insanların sahip oldukları sözel, matematiksel ya da sosyal zekâ alanlarının kötü amaçlı kullanılmaları da mümkündür (Gardner, 2004).

2.6.2. Zeka Gelişimini Etkileyen Etmenler

Zekânın gelişiminde, kalıtımın etkisinin yanı sıra çevreninde destekleyici ve engelleyici bir etken olduğunu belirtmiştir. Bireyin sahip olduğu ve kullandığı kaynaklar, sahip olduğu sosyal ve kültürel değerler, coğrafi şartlar, ailenin durumu ve bireyin içinde bulunduğu koşullar zekâ alanlarının gelişmesine etkilemektedir (Gardner, 1993).

2.6.2.1. Olgunlaşma

0-6 yaşı kapsayan okul öncesi yılları büyüme ve gelişmenin en hızlı olduğu dönemdir. Bu dönem çocuğun dünyayı olduğu kadar kendi tekniğini ve potansiyelini keşfetmesi açısından da kritik ve hasas bir dönemdir. Çocuğun kendine özgü olan özelliklerinin farkına varmasını ve potansiyelini keşfetmesini içerir. Kendine özgü olma özelliklerinden biri de çocuğun kendine özgü olan zekası ve bununla ilgili olan öğrenme stilidir (Tuğrul ve Duran,2003).

2.6.2.2. Yaşantı

Eğitim tanımında yer alan yaşantı, bireyin diğer bireylerle ve çevresiyle etkileşiminin bireyde bıraktığı izlenim olarak tanımlanır. Yaşantı iki kategoriye ayrılmakta, yaşanılmış

yaşantı ve eğitim açısından kazanılmış. Yaşanılmış yaşantı, bireylerin birbirleriyle etkileşimi sonucunda yer alan etkinliklerin tümünü içermektedir. Kazanılmış yaşantı ise söz konusu etkileşim içinde yer alan etkinliklerden sadece bireyde kalıcı iz bırakan ve bireyin davranışında değişim oluşturan etkinliklerdir (Ertürk, 1986).

2.6.2.3. Kültürel Aktarım

Bireylerin duyarlı olduğu, akıl yürütme ve bilgi formları kültürler göre farklılık gösterirken, düşünme süreçleri hemen her yerde aynıdır. Kültürler, bu temel enformasyon işleme becerilerini-bu kilit zekaları-harekete geçirir ve onları kendi amaçlarına göre şekillendirir. Birey içinde yaşadığı kültürün gerektirdiği gibi davranacaktır (Gardner,1983).

2.6.2.4. Dengeleme

Piaget'e göre gelişim, bir "denge-dengesizlik-yeni bir denge" sürecidir; bir başka deyişle, "daha düşük bir denge durumundan daha yüksek bir denge durumuna ilerleme" olayıdır ve olgunlaşma, deneyim, dengelenme ve toplumsal aktarım aracılığıyla sağlanmaktadır (Bacanlı, 2002).

2.7. Çoklu Zekâ Kuramı

Demirel (2007) Çoklu Zeka Kuramını "Bilişsel bilim, nörobilimden yararlanır ve gelişimsel psikoloji ve her bireyin zeka düzeyinin özerk güçler ya da yetenekler tarafından oluştuğunu ve sekiz zeka gücünün var olduğunu savunur. Zekalar her zaman birlikte çalışır, ancak bu çok karmaşık yollarla gerçekleşir." şeklinde açıklamıştır.

Bümen (2004) ise Çoklu Zekâ Kuramını "zekâyâ ilgili geleneksel anlayışların eksiklerini vurgulamakta ve yeni bir pencere sunmaktadır" olarak açıklamıştır.

Çoklu Zekâ Kuramının anahtar kavramı "çoğul" kelimesidir. Çünkü zekâ çok yönlüdür. Doğuştan kalıtımla getirilen zekâ, geliştirilebilir, değiştirilebilir ve zeki olmak belli derecede öğrenilebilir. Howard Gardner zekânın özelliklerini şöyle sıralamaktadır;

1. İnsan kendi zekâsını geliştirme ve arttırma yeteneğine sahiptir.
2. Zekâ insandaki beyin ve zihin sistemlerinin birbiriyle etkileşimi sonucu ortaya çıkan çok yönlü bir olgudur.

3. Zekâ sadece değişmekle değil aynı zamanda öğretilebilir.
4. Her insan, zekâ alanlarının tümüne sahiptir.
5. Zekâ çok yönlülük göstermesine rağmen kendi içinde bir bütündür.
6. Çeşitli zekâ alanları, genellikle bir arada belli bir uyum içinde çalışırlar.
7. Her insan, zekâ alanlarını belli bir düzeyde geliştirebilir.
8. Bir insanın her alanda zeki olabilmesinin birçok yolu bulunmaktadır (Gardner,2004, Özgüven, 1999, Selçuk, 2003).

2.7.1. Çoklu Zeka Alanlarının Gelişimini Etkileyen Faktörler

Bir bireyin belli bir zeka yönünden gelişip gelişmemesi, başlıca dört etkene bağlıdır ve bu dört etkenin birbiriyle olan etkileşimlerinin doğasına bağlıdır. Bu dört etken şunlardır (Saban, 2005):

Biyolojik Nitelik; Bir bireyin genetik olarak taşıdığı izler ile bu bireyin beyinde doğumdan önce, doğum sırasında veya doğum sonrasında meydana gelen hasarları kapsar. Örneğin, eğer bir anne gebelik sırasında sigara, içki ya da çeşitli uyuşturucu maddeleri kullanıyorsa, bu durum büyük ihtimalle çocuğun ileride onarılamaz bir şekilde beynini hasar vermiş olacaktır. Bundan dolayı bazı çocuklar daha doğuştan itibaren kendi zeka alanlarını geliştirmede bazı engellerle karşı karşıya kalabilmektedirler.

Kişisel Hayat Hikayesi; Bir bireyin çeşitli zeka alanlarının gelişimini hem olumlu hem de olumsuz yönde etkileyen ebeveynleri, öğretmenleri, arkadaşları ve diğer insanlarla olan bütün ilişkilerinin, etkileşimlerinin ve tecrübelerinin doğasını kapsar. Örneğin, bir birey kırsal kesimde büyük bir çiftlikte doğup büyümesi ile büyük bir şehrin merkezinde doğup büyüyen başka bir bireye kıyasla doğacı zeka alanını geliştirmek için daha çok fırsata sahip olacaktır.

Tarihsel ve Kültürel Özgeçmiş; Bir bireyin doğduğu ve büyüdüğü yer ve zamanla birlikte bu bireyin doğumdan sonra içinde yaşadığı toplumun çeşitli boyutlarındaki tarihsel ve kültürel gelişim ve değişimlerin doğasını kapsar. Örneğin, eğer bir birey öğretim programı dışındaki sosyal etkinliklerin maddi ve manevi olarak desteklendiği bir dönemde öğrenci olarak tiyatroya karşı doğal bir ilgi duyduysa, büyük ihtimal bu bireyin sosyal ve bedensel

zeka alanlarının gelişimi de aynı fırsatı bulamayan başka bir bireye kıyasla daha iyi bir düzeyde olmuştur (Saban, 2005).

Kristalleştirici ve felce uğraticı deneyimler; Kristalleştirici deneyimler, bir bireyin yeteneklerinin ve potansiyellerinin gelişiminde “dönüm noktaları” sayılabilecek tecrübeleri içerirler. Bu olaylar, birey hayatının herhangi bir döneminde olabileceği gibi daha ziyade bireyin çocukluk döneminde vuku bulurlar. Felce uğraticı deneyimler, kristalleştirici deneyimlerin aksine bir bireyde var olan zeka potansiyellerini söndüren, körelten veya yok eden tecrübeleri içerirler. Felce uğraticı deneyimler, genellikle bir bireyin bir zeka alanının sağlıklı gelişmesini engelleyen utanma, suçluluk duygusu, aşağılanma, korku ve kırgınlık gibi olumsuz duygularla doludur (Saban, 2005).

2.7.2. Çoklu Zeka Alanlarının Beden Eğitiminde Kullanılması

İnsanın kalıtım yoluyla geçen güçlerinin geliştirilip, istenilen özelliklere yoğunlaşmış bir kişilik haline gelmesi için, eğitim kullanılabilecek en önemli araçlardan biridir. İnsanlara bilgi ve beceri kazandırmanın yanı sıra eğitim, toplumun yaşamasını ve kalkınmasını devam ettirebilecek nitelikte ve ölçüde değer üretmek, mevcut değerlerin yok olmasını önlemek, eski ve yeni değerler arasında bağ kurma gerekliliği taşır. İnsanların beklentileri doğrultusunda kendisini, çevresini ve diğer insanları kontrol etmek, düzenlemek istemeleri eğitim olayının oluşumunu, gelişimini gündeme getirmiştir. Bu süre zarfında eğitim insanların geçmişten günümüze her türlü birikimlerini, hedefleri doğrultusunda farklı yollarla zamana ve ortama uygun, kuşaktan kuşağa aktarma olayıdır. Eğitim her yerde, her ortamda, insanları en etkin, en güçlü canlı varlık konumuna getirmiştir (Özyiğit, 1991).

Eğitimin itici gücü yapısal, duygusal ve sosyal hareketliliklidir. İnsanlar ulaşabildikleri her yerde egemenliklerini kurarken hareketlerini ve hareketliliklerini de doğal dengeye uydurmak zorunda kalmışlardır. Bu gelişim beden eğitiminin oluşumunda temel etkidir (Özyiğit, 1991). Eğitimdeki gelişmelere paralel olarak beden eğitiminin; bireyin fiziksel, psikomotor, duyuşsal, zihinsel ve toplumsal gelişmesine katkı amacına yönelik, organize edilmiş bedensel etkinliklerin tümü olarak ele alınmaya başlaması, eğitimin rolünü ön plana çıkarmaktadır (Duman ve ark. 2003).

Beden eğitimi ve spor sadece tek yönlü gelişimi kabul etmemektedir (Yavaş ve İlhan, 1997). Bu yönü ile eğitimin içinde yer alan beden eğitimi, insanın büyüme, gelişme ve

davranış şekline göre seçilen fiziksel aktivitelerin harekete dayalı olarak yapıldığı bir eğitim şeklidir (Duman ve ark. 2003).

2.8. Çoklu Zeka Alanları

2.8.1. Sözel-Dilsel Zekâ

Sözel-dilsel zekâ, bireyin kendi diline ait kavramları sözlü veya yazılı olarak etkili biçimde kullanabilme kapasitesidir. Bu zekâ türüne sahip bireyler kendi dillerini gramer yapısına ve vurgusuna uygun olarak ustalıkla kullanır. Sözel-dilsel zekâ dili başkalarını ikna etmek, başkalarına bilgi sunmak, başkalarına açıklama yapmak veya dilin özellikleri hakkında bilgi sahibi olmak gibi dil ile ilgili bütün faaliyetleri içerir. Bu zekâyâ sahip bireyler, kendi ana dilleri yanında başka bir dilde de kendi duygu ve düşüncelerini etkili bir şekilde ifade etme yeteneğine sahiptirler.

Bu zekâyâ sahip bireyler için en iyi öğrenme şekli işiterek, konuşarak, okuyarak, tartışarak ve başkaları ile karşılıklı iletişime ve etkileşime girerek öğrenmedir. Sözel-dilsel zekâsı güçlü bireylerde gözlenen örnek baskın özellikler şunlardır (Temiz, 2007):

- 1) Yazılı ve sözlü iletişimde başarılıdırlar.
- 2) Kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz ederler.
- 3) Sözlük kullanmayı severler.
- 4) Sözlük bilgisi (anlam, eş anlam, zıt anlam gibi) gelişmiştir.
- 5) Kitap okumayı çok severler.
- 6) Ses, ses dizimi ve anlam bilgilerine sahiptirler ve iletişimlerinde bu bilgilerini başarı ile kullanırlar.
- 7) Sözlü iletişimlerinde atasözleri, deyimler ve güzel sözler kullanırlar.
- 8) Yabancı dillere meraklıdırlar, bu dilleri kullanmada başarılıdırlar.
- 9) Anlatmayı, dinlemeyi, okumayı ve tartışmayı severler.
- 10) Sözlü bulmacalardan ve sözcük oyunlarından hoşlanırlar.
- 11) Yazılı ve sözlü uyarıcılara karşı duyarlıdırlar.
- 12) Yazılı ve sözlü hafızaları kuvvetlidir.

- 13) Yazılar, resimlerden daha fazla dikkatlerini çeker.
- 14) Sözcük, tarih, isim hafızaları iyidir.
- 15) Hikâye dinlemeyi ve anlatmayı severler.

2.8.2. Mantıksal-Matematiksel Zekâ

Mantıksal-matematiksel zekâ, bireyin sayıları etkili bir şekilde kullanabilmesi ya da sebep-sonuç ilişkisi kurarak olayların oluşumu ve işleyişi hakkında etkili bir şekilde mantık yürütebilme kapasitesidir. Bu tür zekâyâ sahip bireyler, mantık kurallarına, neden-sonuç ilişkilerine, varsayımlar oluşturmaya ve sorgulamaya ve bunlara benzer soyut işlemlere karşı çok hassas ve duyarlıdırlar. Mantıksalmatematiksel zekâları güçlü olan bireyler, nesneleri belli kategorilere ayırarak, olaylar arasında mantıksal ilişkiler kurarak, nesnelerin belli özelliklerini niceliksel olarak sayısallaştırarak ve hesaplayarak ve olaylar arasındaki birtakım soyut ilişkiler üzerinde kafa yorarak en iyi öğrenirler. Mantıksal-matematiksel zekâsı güçlü olan bir bireyin bazı özellikleri şunlardır:

1. Olayların oluşumu ve işleyişi hakkında çok soru sorar.
2. Sayılarla çalışmayı ve hesaplama yapmayı çok sever.
3. Matematik dersini çok sever.
4. Mantıksal bulmacaları çözmeyi ve satranç veya dama gibi çeşitli stratejik oyunları oynamayı çok sever.
5. Nesneleri kategorilere ayırmayı veya olayları belli bir mantıksal ilişki içinde düzenlemeyi çok sever.
6. Matematiksel hesaplama oyunlarını çok sever.
7. Bilgisayar oyunlarını ilginç bulur.
8. Fen Bilgisi dersinde deney yapmayı ve yeni şeyler denemeyi sever.
9. Yaşıtlarına kıyasla soyut düşünebilme ve sebep-sonuç ilişkisi kurabilme kabiliyetleri çok iyi gelişmiştir.
10. Gruplama, sentez ve analiz etmede başarılıdır.
11. Makinelerin nasıl çalıştığına dair çok soru sorar (Saban, 2005).

2.8.3. Görsel-Mekânsal Zekâ

Görsel – uzamsal zekâ; resimler, imgeler, şekiller ve çizgilerle düşünme, üç boyutlu nesneleri algılama ve muhakeme etme becerisidir (Vural, 2004). Bu zekâ özelliği, duyusal-motor algının keskinleşmesi ile başlar. Göz, renk, şekil, biçim, dokunuş, derinlik, boyut ve ilişkileri ayırıştırır. Zekâ gelişirken, el-göz koordinasyonu, ince devinim kontrolü ile kişinin, algılanan şekil ve renkleri, çeşitli ortamlarda yeniden üretilmesini sağlar (Demirel, 2000).

Görsel – uzamsal zekâyâ sahip insanlar; yer, zaman, renk, şekil, biçim ve desen gibi olgulara ve bu olgular arasındaki ilişkilere karşı hassas ve duyarlıdırlar. Dolayısıyla, bu zekâsı güçlü olan kişiler, varlıkları, olayları veya olguları görselleştirerek ya da resimlerle, çizgilerle ve renklerle çalışarak en iyi öğrenirler (Saban, 2004). Ayrıca, bu zekâsı iyi gelişmiş bir kişi, bir objenin farklı açılardan perspektifini anlayabilir, onu zihninde canlandırabilir. Öğrendiği bilgileri somut ve görsel sunuşlara dönüştürür (Vural, 2004).

Bunların yanı sıra, resimler ve şekillerle düşünür. Harita, tablo ve diyagramları anlayabilir. Çok hayal kurar. Sanat ve proje etkinlikleri, görsel sunuşları sever. Tasarım, çizim ve görsellikten zevk alır. Kolaylıkla yön bulma becerisine sahiptir. Origami ve maketler gibi üç boyutlu ürünler hazırlamaktan hoşlanır. Görsel – uzamsal zekânın özündeki kapasiteler şunlardır (Bümen, 2002):

- 1) Aktif hayal gücü
- 2) Zihinde canlandırma
- 3) Uzayda yer, yön, yol bulma
- 4) Grafik temsili
- 5) Uzaydaki nesneler arasındaki ilişkileri tanıma
- 6) İmajlarla zihinsel manevralar yapma
- 7) Farklı açılardan objeler arasındaki benzerlik ve farklılıkları tanıma.

2.8.4. Kişisel-İçsel Zekâ

İçsel – öze dönük zekâ, insanın kendi duygularını, duygusal tepki derecesini, düşünme derecesini tanıma, kendini değerlendirebilme ve kendisiyle ilgili hedefler oluşturabilme becerisidir. Diğer zekâ türlerinin tümünü kapsamaktadır (Vural, 2004). Bu zekâ türü ile

kişinin kendisini objektif olarak değerlendirmesi, sahip olduğu duyguların, ihtiyaçların veya amaçların farkında olması, kendisini iyi disipline etmesi ve kendisine güvenmesi gibi yetenekler kastedilir (Saban, 2004). İçsel – öze dönük zekâsı güçlü olan bir birey, kendi coşkularının sınırlarını anlayabilen, kendi davranışlarını yönetebilen kişidir. Özgürlüğüne düşkündür. Bireysel çalışmalardan zevk alır. Kendisi hakkında düşünmeyi sever. Kendi ilgi ve becerilerinin farkındadır. Yalnız kalmaktan hoşlanır. Kendi iç dünyasını düşünür. Hedefler oluşturma ve hayal etmekten zevk alır. İçsel – öze dönük zekânın özündeki kapasiteler şunlardır (Bümen, 2002):

- 1) Konsantrasyon
- 2) Düşünsellik
- 3) Yürütücü biliş / üst biliş (düşünme hakkındaki düşünce etkinlikleri)
- 4) Değişik duyguların farkında olma
- 5) Özünü tanıma ve değer verme
- 6) Yüksek düzeyli düşünme becerileri ve akıl yürütme

2.8.5. Müziksel-Ritmik Zekâ

Müziksel – ritmik zekâ, ritmik ve tonsal kavramları tanıma ve kullanma ile çevreden gelen seslere, insan seslerine ve müzik aletlerine karşı duyarlılık kapasitelerini içerir (Başbay, 2000). Başka bir deyişle, duyguların aktarımında, müziği algılama ve sunmada müziği bir araç olarak kullanma yeteneği, yani ritme, melodiye, tona karşı duyarlı olma yeteneğidir (Demirel, 2000).

Bu zekâ, çevredeki seslerden anlam çıkarma, konuşulan kişinin ses tonundan ruh durumunu kestirme, arabanın motor sesinden problem olduğunu anlama gibi davranışlar da müziksel – ritmik zekânın bir parçasıdır (Lazear, 2000).

Ayrıca, çalgı aleti çalar, koroda söyler. Müziği yaşamında kullanmak için fırsatlar oluşturur. Müziği hareketlerle birleştirerek farklı figürler ortaya çıkarabilirler. Müziksel – ritmik zekânın özünde şu kapasiteler yer almaktadır (Bümen, 2002):

- 1) Müziğin ve ritmin yapısına değer verme
- 2) Müzikle ilgili şemalar oluşturma
- 3) Seslere karşı duyarlılık

- 4) Melodi, ritim ve sesleri taklit etme, tanıma ve yaratma
- 5) Ton ve ritimlerin değişik özelliklerini kullanma

2.8.6. Doğa Zekâ

Gardner tarafından açıklanan son zekâdır ve doğal çevreyi tanıma, anlama ile ilgilidir. Bu zekâ ile bir kişinin bir biyolog yaklaşımıyla hayvanlar ve bitkiler gibi yaşayan canlıları tanıma, onları belirli karakteristik özelliklerine göre sınıflandırma ve diğerlerinden ayırt etme yeteneği ile bir jeolog yaklaşımıyla bulutlar, kayalar ya da depremler gibi doğanın çeşitli karakteristiklerine aşırı ilgi ve duyarlılık ifade edilir (İflazoğlu, 2003).

Doğacı zekâsı yüksek olan kişiler, çevrelerindeki doğal kaynaklara, hayvanlara ve bitkilere karşı çok meraklıdır. Ayrıca, farklı canlı türlerinin isimlerine karşı dikkatlidirler, çiçek türleri ve hayvan türleri onlar için çok ilgi çekicidir. Doğada araştırma yapmayı severler ve doğadaki canlıları incelemekten hoşlanırlar.

Seyahat etmeyi, belgesel izlemeyi ve doğa ve gezi dergilerini incelemeyi severler. Doğanın insanlar üzerindeki etkisi veya insanların doğa üzerindeki etkisi ile ilgilidirler (Vural, 2004). Doğacı zekânın özündeki kapasiteler şunlardır (Bümen, 2002):

- 1) Doğa ile bütünleşme
- 2) Doğal bitki örtüsüne duyarlılık
- 3) Canlılar ile etkileşim kurma, koruma
- 4) Doğanın tepkilerine karşı duyarlılık, farkındalık
- 5) Doğadaki bitki ve hayvanları tanıma ve sınıflama

2.8.7. Sosyal Zekâ

Sosyal – kişiler arası zekâ, insanlarla ilişki kurma, onları anlama, güdüleme ve davranışlarını yorumlama yeteneklerinin yanı sıra, diğer insanlardaki yüz ifadelerine, seslere ve mimiklere olan duyarlılığı ve diğer insanlardaki farklı özelliklerin farkına vararak onları en iyi şekilde analiz etme, yorumlama ve değerlendirme yeteneklerini de kapsar. Dolayısıyla, sosyal – kişiler arası zekâsı güçlü olan bireylerin bir grup içinde grup üyeleri ile işbirliği yapma, onlarla uyum içinde çalışma ve bu kişilerle etkili olarak sözlü-sözsüz iletişim kurma gibi yetenekleri de söz konusudur (İflazoğlu, 2003).

Bunların yanı sıra, bu zekânın önemli özellikleri arasında, başkalarının duygularına, korkularına, meraklarına ve inançlarına empati gösterme, yargılamadan dinleme ve performanslarını en üst düzeye çıkarmalarında yardımcı olma isteği vardır (Bellanca, 1997).

Sosyal – kişiler arası zekâsı yüksek olan kişiler, arkadaşları ile birlikte olmaktan hoşlanır. Doğal lider olarak davranır. İkna becerisine sahiptir. Dernek ve komitelerde zevkle çalışır. Dinlemeyi ve konuşmayı sever. Yönetme ve organize etmekten zevk alır. Yaşıtları ve/veya farklı yaş grupla ile birlikte olmaktan zevk alır. Diğer insanların duygularına karşı duyarlıdır. Farklı ortamlara ve farklı insan topluluklarına girdiklerinde kolayca uyum sağlayabilirler (Vural, 2004).

Sosyal – kişiler arası zekânın özünde şu kapasiteler vardır (Bümen, 2002):

- 1) İnsanlarla sözlü ya da sözsüz etkin iletişim kurma
- 2) Bir bireyin ruhsal durumunu ya da duygularını okuma
- 3) Grupta işbirliği içinde çalışma
- 4) Karşıdaki kişinin bakış açısıyla dinleme
- 5) Empati kurma
- 6) Sinerji kazanma ve yaratma

2.8.8. Bedensel- Kinestetik Zekâ

Bedensel-kinestetik zekâ, duygu ve düşünceleri ifade ederken ve problemleri çözerken bedeni kullanma yeteneğidir (Demirel, 1999). Bu zekâ, vücut ile zihin arasında bir uyum oluşturmayı sağlar ve vücut hareketlerini kontrol etmeyi ve yorumlamayı, fiziksel nesneleri manipüle etmeyi sağlamaktadır (Bümen, 2005).

Bedensel-kinestetik zekâ alanı güçlü olan bir kişinin bazı özellikleri şunlardır: Sportif etkinliklerde başarılıdır. Bir yerde uzun süre durduğunda hareket etmeye başlar. Başkalarının jest, mimik ve yüz ifadelerini kolaylıkla taklit eder. El becerisi gerektiren faaliyetlerde oldukça başarılıdır. Gördüğü her nesneyi dokunarak inceleme ve analiz etme eğilimindedir. Kendini anlatmada kendine has dramatik bir yolu vardır (Saban, 2002).

Öğrenme Ortamı Materyalleri; Konuşma, dinleme, koşma, dans, dokunma ve hareket etmeyi sever. Öğrenmede drama, tiyatro, role-play ve hareket etmeye ihtiyacı vardır.

Zihinle bedeni birleştirerek, mimiklerle, vücutu geliştirerek, dokunarak, dans ederek, üç boyutlu tasarımlar oluşturarak öğrenmeyi tercih ederler.

Bedensel Zekâ Öğrenme Yöntemleri; Sınıf tiyatroları, drama etkinlikleri, role-play canlandırmalar, bilgi kartları, el becerisi etkinlikleri, nefes alma egzersizleri, oyun etkinlikleri, alan gezileri. 16 İlgili Meslek Alanları; Spor, dans, heykeltıraş, teknik direktör, koreografi, oyunculuk, sanatçılık, pandomimcilik, cerrahlık vb. (Gardner, 2004, Bümen, 2004, Saban, 2001, Yavuz, 2001).

Vural (2005) a göre, kinestetik zeka hareketlerle, jest ve mimiklerle kendini ifade etme, beyin ve vücut koordinasyonunu verimli şekilde kullanabilme yeterliliği olarak tanımlamıştır. Ayrıca, doğal yaşamı hissederek, dokunarak, tadarak ve hareket ederek incelediğinden bahsetmiştir.

Kinestetik zeka elleri, ayakları ve vücutun diğer bölümleri ile düşünebilenlerin zekâ alanıdır. Aklın, duyguların, fikirlerin ve vücutun en üst seviyeye bir bedensel performansta birleştirilmesi becerisidir. Bu zekâ alanına sahip bireyler, kendilerini ifade ederken vücutlarıyla, hareketleriyle, jestleriyle, mimikleriyle ve beden dilleriyle en üst seviyede ifade ederler. Her türlü fiziksel ve bedensel aktivitelerde duydu, denge, zarafet, maharet, dakikliği ve başarıyı gösterirler. (Yavuz, 2009, s.192)

2.7.3.1. Bedensel/Kinestetik Zekâsı Bulunan Kişilerin Özellikleri

- Nesneleri dokunarak tanımak istemektedir.
- Zamanlamayı iyi yapmaktadır.
- Doğrudan katılımcıdırlar.
- Somut öğrenime eğilimlidirler.
- Motor becerileri pekiştirirler.
- Dans etmeyi ve spor yapmayı severler.
- Çevreye anında cevap verirler.
- Fiziksel performansı iyi kullanırlar.
- Dansçı, atlet, heykeltıraş, cerrah, ve teknisyenler gibi meslek alanlarına eğilimlidirler.
- Vücut kontrol ve kondisyonunda başarılıdırlar (Demirel, Başbay ve Erdem, 2006, s.26).

Bedensel/kinestetik zekânın belli başlı özelliklerinden olan beden zekicekullanılmasında, roman yazarı Norman Mailer fiziksel dövüşten şöyle bahsederken, beden kullanımının bir zekâ biçimi olduğunu da anlatmaktaydı:

“Sözcükler dışında bir dil var; sembol dili, doğanın dili. Bedenin dili de var. Ödül için dövüşmekte bunlardan biri. Bir dövüşçü... zihnin başka egzersizleri gibi ayrışsı, ince ve ifade gücüne sahip bir zekâyla bedenine hükmederek konuşur. Bedeniyle boks yaptığında kendini zekâsı, tarzı ve estetik sezgisiyle ifade eder. Boks bedenler arasında bir diyalogdur. İki zekâ arasında hızlı bir müsabakadır (Gardner, 2004, s.297).”

2.8.8.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Bedensel/Kinestetik Zekâ Alanı Gelişimi için Öneriler

Uygun yaş ve sınıflarda lokomotor, maniplatif, dengeye dayalı hareket maharetini ve bu maharetlerin karma kombinasyonlarını ilerletmeye ehemmiyet veriniz.

Standart malzemelerin dışında farklı çeşit gereçlerde kullanarak algısal örüntü içerisinde farklı hareket kalıpları meydana getirmeye çalışınız (Çamlıyer vd., 2005, s.60).

2.9. Konu ile İlgili Yapılan Araştırmalar

Zengin, Hekim ve Hekim (2016) tarafından yapılan araştırmada ortaöğretim ve ortaokulda öğrenim gören öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının öğrenim kademesi ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Burdur ve Isparta illerinde bulunan liselerde öğrenim görmekte olan 183 öğrenci ile 187 ortaokul öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın sonunda ortaokul öğrencileri ile kıyaslandığı zaman lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Buna karşılık cinsiyet değişkenine göre ele alındığı zaman ortaokul ve lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Hekim ve Saygılı (2016a: 487) tarafından yapılan araştırmada ortaokul öğrencilerinin cinsiyet, beden eğitimi dersini ve öğrenim görülen sınıf değişkenlerine göre beden eğitimi dersine yönelik yaklaşımlarının ve beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 56 erkek ve 104 kadın olmak üzere toplam 160 ortaokul öğrencisi dâhil edilmiştir. Araştırmanın sonunda ortaokul öğrencilerinin cinsiyet

değişkenine göre beden eğitimi dersine yönelik yaklaşımlarının ve bedensel zekâ düzeylerinin istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Benzer şekilde öğrenim görülen sınıf düzeyinin beden eğitimi dersine yönelik yaklaşımlar ve bedensel zekâ üzerinde önemli bir belirleyici olmadığı tespit edilmiştir. Buna karşılık beden eğitimi dersini sevme değişkeninin bedensel zekâ üzerinde belirleyici olduğu belirlenmiş, elde edilen bulgulara göre beden eğitimi dersini seven öğrencilerin daha yüksek bedensel zekâ puanına sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Hekim ve Saygılı (2016b: 488) tarafından yapılan araştırmada ortaokul öğrencilerinin sınıf, cinsiyet ve bedensel zekâ değişkenlerine göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 79 erkek ve 81 kadın olmak üzere toplam 160 ortaokul öğrencisi dâhil edilmiştir. Araştırmanın sonunda öğrencilerin öğrenim görülen sınıf ve cinsiyet değişkenlerine göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Buna karşılık öğrencilerin bedensel zeka düzeyleri ile beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasında pozitif yönlü ve istatistiksel açıdan anlamlı bir korelasyon bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Hekim ve Saygılı (2016c: 491) tarafından lise öğrencileri üzerinde yapılan benzer bir araştırmada lise öğrencilerinin bedensel zekâ düzeylerinin öğrenim görülen sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği, cinsiyet değişkenine göre ele alındığı zaman erkek öğrencilerin kadın öğrencilere kıyasla bedensel zekâ puanlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında lise öğrencilerinin bedensel zekâ düzeylerinin artmasına paralel olarak beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının da arttığı tespit edilmiştir.

Hekim, Saygılı ve Gülsoy (2016) tarafından yapılan araştırmada Isparta ilinde bulunan ortaokul öğrencilerinin cinsiyet ve bedensel zekâ değişkenlerine göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın sonunda cinsiyet değişkeninin beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyini etkilemediği, buna karşılık bedensel zekâ ile beden eğitimi dersine yönelik tutum arasında pozitif yönlü anlamlı bir korelasyon bulunduğu tespit edilmiştir.

Uluişik (2015) tarafından yapılan araştırmada ortaöğretim öğrencilerinin sınıf ve cinsiyet değişkenlerine göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 59 erkek ve 91 kadın olmak üzere toplam 150 lise öğrencisi dahil edilmiştir. Araştırmanın sonunda cinsiyet değişkenine göre lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Bunun yanında lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının öğrenim görülen sınıf değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Turğut (2014) tarafından yapılan araştırmada öğrencilerin demografik özelliklerinden olan cinsiyet ve aile gelir durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarında bir farklılaşma olmadığı, Boş zamanlarını geçirme şekilleri ve herhangi bir spor kulübüne bağlı olarak spor yaşantısını sürdürüyor olmaları durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları üzerinde önemli farklılaşmalar olduğu, Ebeveynlerinin eğitim düzeylerine göre öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarında anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür.

Aras (2013) tarafından yapılan araştırmada ilköğretim öğrencileri ile beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinden beklentilerinin ve derse yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya ilköğretim öğrencisi olan 1007 öğrenci ile 31 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır. Araştırmanın sonunda öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre okullarda spor salonlarının yetersiz olduğu, öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının oldukça yüksek olduğu, bunun yanında öğretmenlerin ilerleyen yıllarda da beden eğitimi dersini almak istedikleri belirlenmiştir. Öğretmen görüşlerine göre ele alındığı zaman beden eğitimi öğretmenlerinin genel olarak beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaştığını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Üresin (2013) tarafından yapılan araştırmada ilköğretim ikinci kademe öğrencilerin beden eğitimi dersinde kullanılan bireysel ve işbirlikçi hedef yönelimlerinin derse yönelik tutumları üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 47 ortaokul öğrencisi dâhil edilmiş olup, araştırmanın sonunda iki farklı hedef yönelimi ile gerçekleştirilen beden eğitimi derslerinin öğrencilerin derse yönelik tutumları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Zengin (2013) tarafından yapılan araştırmada çocuk ve gençlik merkezlerinde eğitim gören 12-18 yaş arasındaki öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının spor yapma durumu ve yaş değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya toplam 151 öğrenci dâhil edilmiş, araştırmanın sonunda öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının spor yapma durumu ve yaş değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Balyan, Balyan ve Kiremitçi (2012) tarafından yapılan araştırmada ilköğretim ders müfredatında yer alan derslere ek olarak uygulanan spor etkinliklerine katılımın beden eğitimi dersine yönelik tutumlar üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 20 kadın ve 20 erkek olmak üzere toplam 40 ortaokul öğrencisi katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrenciler deney ve kontrol grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Deney grubunda bulunan öğrencilere beden eğitimi derslerine ek olarak haftada 2 gün ve günde 4'er saat olmak üzere 10 hafta boyunca farklı spor aktivite programları uygulanmıştır. Kontrol grubunda bulunan öğrenciler ise mevcut ders müfredatları kapsamında eğitim hayatlarına devam etmiştir. Araştırmanın sonunda deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet değişkenine göre ele alındığı zaman hem deney hem de kontrol grubunda bulunan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Zeng, Hipscher ve Leung (2011: 529) tarafından yapılan araştırmada ortaöğretim öğrencilerinde beden eğitimi dersine yönelik tutumların bazı demografik değişkenlere (cinsiyet, sosyo-ekonomik yapı, etnik köken) göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 9-12'inci sınıf öğrencisi olan 603 erkek ve 714 kadın olmak üzere toplam 1317 lise öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın sonunda lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeylerinin cinsiyet, etnik köken ve sosyo-ekonomik yapı değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Araştırmanın bu kısmında araştırma modeli, araştırma evren ve örnekleme, veri toplama teknikleri ve verilerin analiz işlemleri açıklanmıştır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma da “tarama” modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri; geçmişte veya hâlen var olan bir durumu, var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Genel tarama modelleri ise “çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir” (Karasar, 2004).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İran’ın Maragheh ilçesindeki orta öğretimdeki öğrencilerin tümü oluşturulmuştur.

Örneklemini ise 2016-2017 eğitim-öğretim bahar yarı yılında, Maragheh ilçesinde bulunan 5 ortaokulunun öğrencilerinden olmak üzere 324 öğrenciden oluşturulmuştur. Bu öğrenciler basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Bu okullar bunlardır:

Rahe Zeyneb Ortaokulu -Sadrossaadat Ortaokulu - Sama Ortaokulu -Tarbiyat Ortaokulu
Nuredanesh Ortaokulu

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Bu araştırmada anket veri toplama tekniği olarak uygulanmıştır. Anket formunun ilk bölümü, öğrencilerin kişisel bilgi ve özelliklerini içeren 10 sorudan; ikinci bölümü, orta öğretimde olan öğrenciler için 35 sorudan oluşan beden eğitimi dersi tutum ölçeğinden; üçüncü bölümü ise, 10 sorudan oluşan bedensel/kinestetik zekayı tespit eden çoklu zekâ gözlem formundan oluşmaktadır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Bu formda örnekleme oluşturan deneklerle ilgili yaş, cinsiyet, sınıfı, ailenin ekonomik durumu, ailede spor yapan birisinin olup olmadığı gibi kişisel bilgilerin toplanmasına dönük sorular yer almaktadır.

3.3.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Tutum Ölçeği

Mehmet GÜLLÜ ve Mehmet GÜÇLÜ tarafından oluşturulan, Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği kullanılmıştır (Güllü ve Güçlü, 2009).

Tutum ölçeği anketinde yer alan sorular için “Kesinlikle Katılmıyorum” “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum”, “Kesinlikle Katılıyorum” cevapları düzenlenmiştir. Verilen cevaba göre sırasıyla 1 ile 5 arasında puanlar verilmiştir. Zekâ ölçekleri anketinde yer alan sorular için “Benim için hiç uygun değil”, “Çok az uygun”, “Kısmen uygun”, “Oldukça uygun”, “Tamamen uygun” cevapları düzenlenmiştir. Verilen cevaba göre sırasıyla 0 ile 4 arasında puanlar verilmiştir.

3.3.3. Çoklu Zekâ Gözlem Formu

Araştırmada kullanılan bu gözlem formu Dr. Ziya SELÇUK ‘un Çoklu Zekâ Uygulamaları adlı kitabında yer alan çoklu zekâ alanları belirleme formu ve değerlendirme formu, 5’ li Likert tipinde olup Çoklu Zekâ Kuramındaki zekâ tiplerine ait 8 alt bölümden oluşmaktadır. Kinestetik zeka formu 10 sorudan oluşmaktadır.

3.3.4.Verilerin Analizi

Anket uygulanarak toplanan veriler incelenmek üzere aşağıdaki işlemlere tabi tutulmuştur:

1. Öğrenci anketleri toplanarak SPSS 22.0 istatistik paket programı kullanılarak analiz yapılmıştır.
2. Öğrenci anketlerinde yer alan zekâ alanını tanımlayan sorulara verilen cevaplar frekans dağılım tablolarına dönüştürülerek yüzde hesaplaması, ağırlıklı ortalama ve standart sapma istatistik teknikleri kullanılmıştır.
3. Öğrenci anketlerinde yer alan değişkenlere göre görüşler arasında anlamlı ilişki olup olmadığını anlamak için iki değişkenli olanlara independent samples T testi, ikiden fazla değişkeni olanlara “Tek Yönlü Varyans Analizi” (ANOVA), öğrencilerin demografik özelliklerinin zekâ ölçekleri ile beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları arasındaki farklılaşmaları analiz etmek için One-Way ANOVA ve independent Samples T test kullanılırken, zekâ ölçekleri ile tutum ölçeği arasındaki ilişkiye yönelik yapılan analizlerde Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar tablolara dönüştürülmüştür.

3.4. Değişkenler

Değişkenler bağımsız değişken ve bağımlı değişkenler olmak üzere iki grupta incelenebilir.

3.4.1. Bağımlı Değişkenler

Yapılan araştırmamızın bağımlı değişkenleri tutum ölçeği ve çoklu zekâ alanıdır. Araştırmada kullanılan çoklu zekâ alanı ise bedensel zekâ alanıdır.

3.4.2. Bağımsız Değişkenler

Yapılan araştırmamızın bağımsız değişkenleri, öğrencilerin demografik özellikleridir.

BÖLÜM 4

BULGULAR

Bu bölümde bulgular her alt probleme göre incelenmiş, tablolar şeklinde verilmiş ve tablolar ile ilgili detaylı açıklamalar yapılmıştır.

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin cinsiyet dağılımlarına ilişkin yüzde frekans istatistikleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1

Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımları

	Kişi Sayısı	%
Kız	149	46,0
Erkek	175	54,0
Toplam	324	100,0

Yapılan araştırmada öğrencilerin 149’ unu, kız ve 175 ‘ini erkekler oluşturmaktadır.

Bu bilgilere göre kızların oranı %46 ve erkekler ise %54 oranında araştırmaya katılmışlar. bu araştırmada toplamda 324 öğrenci katılmıştır.

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre dağılımlarının yüzde frekans istatistikleri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2

Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları

Sınıf	Kişi Sayısı	%
6	104	32,1
7	136	42,0
8	84	25,9
Toplam	324	100,0

Araştırmaya 6. Sınıf'tan 104 öğrenci, 7.sınıf'tan 136 öğrenci ve 8.sınıf'tan 84 öğrenci katılmıştır. Bu bilgilere göre 6.sınıf oranı %32,1, 7.sınıf oranı %42,0 ve 8.sınıf ise %25,9 oranındalardır.

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin öğrenim gördükleri okulun türüne ilişkin yüzde frekans istatistikleri Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3

Öğrencilerin Katıldığı Okul Türü

Okul Türü	Kişi Sayısı	%
Devlet	144	44,4
Özel	180	55,6
Toplam	324	100,0

Tablo 3’e göre 144 öğrenci devlet okullarından ve 180 öğrenci özel okullardan bu araştırmaya katılmıştır oranları ise devlet okulları %44,4 oranında ve özel okullar 55,6 oranındalardır.

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin ilgilendikleri spor alanına ilişkin yüzde frekans istatistikleri Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4

Öğrencilerin İlgilendikleri Spor Alanları

Spor Alanı	Kişi Sayısı	%
Basketbol	24	7,4
Futbol	92	28,4
Hentbol	32	9,9
Voleybol	11	3,4
Yüzme	40	12,3
Diğer	41	12,7
Yanıt Vermeyen	84	25,9
Toplam	324	100,0

Tabloya göre, en çok futbol 92 kişiyle yapılan spor alanıdır, sonra yanıt veremiyenler 84 kişiyle ikinci sıradadır. Diğer sporlar 41 kişi, Yüzme 40 kişinin ilgilendiği spor olmuş onun ardından Hentbol 32, Basketbol 24 ve en son Voleybol 11 kişiyle en az seçilen spor alanı olmuş. Oranlar ise futbol %28, Yanıt veremeyen %25,9 – Diğer sporlar %12,7 – Yüzme %12,3 – Hentbol %9,9 – Basketbol %7,4 – Voleybol 3,4 gibidir.

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencileri spora yöneltene ilişkin yüzde frekans istatistikleri Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5

Öğrencileri Spora Yönelten Kişiler

Spora Yönelten Kişi	Kişi Sayısı	%
Anne, Baba	64	19,8
Kardeş, Abi	129	39,8
B. E. Öğretmeni	24	7,4
Antrenör	102	31,5
Yanıt veremeyen	5	1,5
Toplam	324	100,0

Araştırmada spor yapan öğrencilerin 64'si anne-babası, 129'sunu kardeş-abisi, 24'sini öğretmeni, 102'sini ise antrenörleri yönlendirdikleri tespit edilmiştir. 5 kişi ise soru ya yanıt vermemişler. Bu bilgiler ışığında öğrencileri spora yönlendirenlerin oranı ise %19,8'i anne-babası, %39,8'i kardeş-abisi, %7,4'ünü öğretmeni ve %31,5'ini ise antrenörleri oluşturdukları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin ailelerinde spor yapan olup olmamasına ilişkin yüzde frekans istatistikleri Tablo 6'de gösterilmiştir.

Tablo 6

Ailelerin Spor Geçmişi

Spor Yapar mı?	Kişi Sayısı	%
Evet	155	47,8
Hayır	169	52,2
Toplam	324	100,0

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna ilişkin yüzde frekans istatistikleri Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7

Anne Eğitim Durumu

Eğitim Durumu	Kişi Sayısı	%
Okur Yazar Değil	96	29,6
Okur Yazar	98	30,2
İlkokul	54	16,7
Ortaokul	51	15,7
Lise	11	3,4
Lisans	14	4,3

Tablodan da gördüğümüz gibi, yapılan araştırmada örneğe seçilen öğrencilerin annelerinin eğitim durumları, 96'sı okuryazar değil, 98'si okuryazar, 54'ü ilkök, 51'i ortaokul, 11'i lise ve 14'ü üniversite mezunu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bilgiler ışığında öğrencilerin annelerinin eğitim durumları oranı, %29,6'sı okuryazar değil, %30,2'si

okuryazar, %16,7'si ilkokul, %15,7'si ortaokul, %3,4'ü lise ve %4,3'ü üniversite mezunu oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin babalarının eğitim durumuna ilişkin yüzde frekans istatistikleri Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8

Baba Eğitim Durumu

Eğitim Durumu	Kişi Sayısı	%
Okur Yazar Değil	73	22,5
Okur Yazar	105	32,4
İlkokul	76	23,5
Ortaokul	48	14,8
Lise	7	2,2
Lisans	15	4,6

Öğrencilerin babalarının eğitim durumları, 73'ü okuryazar değil, 105'i okuryazar, 76'sı ilkokul, 48'i ortaokul, 7'si lise ve 15'i üniversite mezunu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bilgiler ışığında öğrencilerin babalarının eğitim durumları oranı, %22,5'i okuryazar değil, %32,4'ü okuryazar, %23,5'i ilkokul, %14,8'i ortaokul, %2,2'si lise ve %4,6'sı üniversite mezunu oldukları tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin ailelerinin gelir durumuna ilişkin yüzde frekans istatistikleri Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9

Aile Gelir Durumu

Gelir Durumu (TL)	Kişi Sayısı	%
700-1000	97	30
1001-1500	95	29,4
1501-2000	61	19
2001 ve üstü	71	21,6
Toplam	324	100,0

Tabloda görüldüğü üzere, yapılan araştırmada öğrencilerin ailelerinin aylık gelir durumu, 700-1000 TL olanlar 97, 1001-1500 TL olanlar 95, 1501-2000 TL olanlar 61 ve 2001 TL ve üzeri olanlar ise 71 kişi oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu bilgiler ışığında öğrencilerin ailelerinin aylık gelir durumu oranları ise, 700-1000 TL olanlar %30'u, 1001-1500 TL olanlar %29,4'ü, 1501-2000 TL olanlar 19'u, ve 2001 TL ve üzeri olanlar ise 21,6'sı oluşturdıkları sonucuna ulaşılmıştır.

4.1. Alt Problemlerle İlişkin Bulgular ve Yorumlar

4.1.1. Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Olan Tutumlarının Karşılaştırılması

Tablo 10

Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Tutumları

Cinsiyet	N	Ortalama	Std.Sapma	T	P
Kız	149	3,35	0,27		
	,			0,629	,350
Erkek	175	3,34	0,22		

Tablo 10'a bakıldığında, erkeklerin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları ile kızların beden eğitimi dersine olan tutumları arasında, kızların beden eğitimi dersine olan tutumlarının ortalama puanı daha yüksek çıkmıştır. Tabloda öğrencilerin cinsiyetine göre beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarının cinsiyet puanlarına göre indepentend samples T test uygulanmıştır. Test sonuçları [$p>.05$] olduğu için öğrencilerin beden eğitimi dersine olan tutumlarının cinsiyetlerine göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

4.1.2. Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâlarının Karşılaştırılması

Tablo 11

Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâları

Cinsiyet	N	Ortalama	Std.Sapma	T	P
Kız	149	3,67	0,56	-,271	,787
Erkek	175	3,69	0,66		

Tablo 11'e bakıldığında, erkeklerin ve kızların kinestetik zekâlarının ortalama puanlarının az oranda da olsa erkeklerde daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tabloda öğrencilerin cinsiyetine göre kinestetik zekâlarının cinsiyet puanlarına göre indepentend samples T test uygulanmıştır. Test sonuçları $[p>.05]$ olduğu için %95 güvenle öğrencilerin kinestetik zekâlarının cinsiyetlerine göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

4.1.3. Sınıf Düzeylerine Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Olan Tutumlarının Karşılaştırılması

Tablo 12

Sınıf Düzeylerine Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Tutumları

Sınıf düzeyi	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
6.sınıf	104	3,39	0,23	2,639	,073
7.sınıf	136	3,32	0,26		
8.sınıf	84	3,33	0,24		

Tablo 12'ye bakıldığında, öğrencilerin sınıf düzeylerine göre beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları arasında 6.sınıfın ortalama puanı daha yüksek çıkmıştır. Tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş bu sonuçlara $[p>.05]$ göre sınıf düzeyleriyle öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları farklılaşma göstermemektedir.

4.1.4. Sınıf Düzeyine Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâlarının Karşılaştırılması

Tablo 13

Sınıf Düzeyine Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâları

Sınıf düzeyi	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
6.sınıf	104	3,77	0,55		
7.sınıf	136	3,66	0,66	2,185	,114
8.sınıf	84	3,59	0,62		

Tablo 13'e bakıldığında, öğrencilerin sınıf düzeylerine göre beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları arasında 6.sınıfın ortalama puanı daha yüksek çıkmıştır. Tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş bu sonuçlara [$p>.05$] göre sınıf düzeyleriyle öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları farklılaşma göstermemektedir.

4.1.5. Gelir Durumlarına Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Olan Tutularının Karşılaştırılması

Tablo 14

Gelir Durumlarına Göre Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Tutumları

Gelir Durumu	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
700-1000	97	121,3505	17,42		
1001-1500	95	118,8947	17,06	1,383	,248
1501-2000	61	125,0349	18,67		
2001 ve üstü	71	123,8054	18,89		

Gelir durumu 700-1000 TL olanlar ile 1001-1500 TL olanların beden eğitimi dersine olan tutumlarının anlamlılıkları, gelir durumu 1501-2000 TL olanlar ile 2001 TL ve üzeri olanlara göre daha düşüktür. Tabloda öğrencilerin gelir durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarının gelir puanlarına göre One-Way ANOVA testi uygulanmıştır.

Test sonuçlarına göre [.248>.05] olduğu için öğrencilerin beden eğitimi dersine olan tutumlarının gelir durumlarına göre farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir.

4.1.6. Gelir Durumlarına Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâlarının Karşılaştırılması

Tablo 15

Gelir Durumlarına Göre Öğrencilerin Kinestetik Zekâları

Gelir Durumu	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
700-1000	97	27,927	5,509	0,455	,714
1001-1500	95	27,305	5,674		
1501-2000	61	27,031	4,984		
2001 ve üstü	71	27,626	5,440		

Tablo 15'e göre, gelir durumu seviyesi ile öğrencilerin kinestetik zekâlarının ortalama puanlarının birbirine oldukça yakın olduğunu görmektedir. Tabloda öğrencilerin kinestetik zekâlarının gelir durumu puanlarına göre One-Way ANOVA test uygulanmıştır. Test sonuçlarında [.714>.05] olduğu için %95 güvenle öğrencilerin kinestetik zekâlarının gelir durumlarına göre farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir

4.1.7. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Okulun Türüne Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları Karşılaştırılması

Tablo 16

Okul Türüne Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlar

Okul Türü	N	Ortalama	Std.Sapma	T	P
Özel	180	3,35	0,22	-,213	,832
Devlet	144	3,34	0,28		

Tablo 16'ya göre, özel okulda okuyan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarının puan ortalamaları devlet okulunda okuyanlara göre daha yüksektir. Tabloda öğrencilerin okul türüne göre beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarının puanlarına, indepentend samples T test uygulanmıştır. Test sonuçları $[,832<.05]$ olduğu için öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarının okuduğu okul türüne göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

4.1.8. Orta Öğretim Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Okulun Türüne Göre Bedensel Zekaları Karşılaştırılması

Tablo 17

Okul Türüne Göre Kinestetik Zeka Düzeyi

Okul Türü	N	Ortalama	Std.Sampa	T	P
Özel	180	3,69	0,63	-,311	,756
Devlet	144	3,66	0,61		

Tablo 17'e göre, özel okulda okuyan öğrencilerin kinestetik zekaları puan ortalamaları devlet okulunda okuyanlara göre daha yüksektir. Tabloda öğrencilerin okul türüne göre kinestetik zekaları puanlarına, indepentend samples T test uygulanmıştır. Test sonuçları $[,756<.05]$ olduğu için öğrencilerin kinestetik zekaları okuduğu okul türüne göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

3.1.9. Orta Öğretim Öğrencilerinin İlgilendikleri Spor Alanına Göre Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması

Tablo 18

İlgilendikleri Spor Alanına Göre Beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlar

Spor Alanı	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
Futbol	92	3,35	0,23	,554	,735
Basketbol	24	3,28	0,28		
Hentbol	32	3,34	0,30		

Tablo 18

İlgilendikleri Spor Alanına Göre Beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlar (Devam)

Spor Alanı	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
Voleybol	11	3,36	0,26		
Yüzme	40	3,35	0,22	,554	,735
Diğer	41	3,39	0,25		

Tablo 18'e göre orta öğretim öğrencilerinin ilgilendikleri spor alanlarına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($,735 > 0.05$).

3.1.10. Öğrencilerin İlgilendikleri Spor Alanına Göre Kinestetik Zekaları Karşılaştırılması

Tablo 19

İlgilendikleri Spor Alanına Göre Kinestetik Zeka arasındaki İlişki

Spor Alanı	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
Futbol	92	3,72	0,64		
Basketbol	24	3,67	0,45		
Hentbol	32	3,73	0,67	,617	,687
Voleybol	11	3,86	0,59		
Yüzme	40	3,74	0,57		
Diğer	41	3,57	0,52		

Orta öğretim öğrencilerinin ilgilendikleri spor alanlarına göre kinestetik zekâ düzey ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($,687 > 0.05$).

3.1.11. Öğrencilerin İlgilendikleri Spora Yönelten Kişilere göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları Karşılaştırılması

Orta öğretim öğrencilerinin ilgilendikleri spora yönelten kişilere göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 20’de gösterilmiştir.

Tablo 20

Spora Yönelten Kişilere Göre Beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlar

	Spora Yönelten	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
K	Anne baba	64	3,35	0,27	1,018	,385
	Kardeş/Abi	129	3,36	0,22		
	B. E. Öğretmeni	24	3,36	0,23		
	Antrenör	102	3,31	0,26		

Orta öğretim öğrencilerinin ilgilendikleri spora yönelten kişilere göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

(,385 > 0.05).

4.1.12. Öğrencilerin İlgilendikleri Spora Yönelten Kişilere göre Kinestetik Zekalarının Karşılaştırılması

Orta öğretim öğrencilerinin ilgilendikleri spora yönelten kişilere göre kinestetik zekaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 21’de gösterilmiştir.

Tablo 21

Spora Yönelten Kişilere Göre Kinestetik Zekaları Arasındaki İlişki

	Spora Yönelten	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
	Anne baba	64	3,67	0,58	,604	,613
	Kardeş/Abi	129	3,63	0,71		
	B. E. Öğretmeni	24	3,68	0,60		
	Antrenör	102	3,74	0,53		

Orta öğretim öğrencilerinin ilgilendikleri spora yönelten kişilere göre kinestetik zekâ düzey ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. ($.613 > 0.05$).

4.1.13. Öğrencilerinin Ailelerinde Spor Yapan Olup Olmamasına göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması

Orta öğretim öğrencilerinin ailelerinde spor yapan olup olmamasına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız örneklem için T testi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo 22

Spor Yapan Olup Olmamasına göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları

Spor Yapma Durumu	N	Ortalama	Std.Sampa	T	P
Evet	155	3,31	0,23	-2,573	,011
Hayır	169	3,38	0,25		

Orta öğretim öğrencilerinin ailelerinde spor yapan olup olmamasına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($.011 < 0.05$).

4.1.14. Öğrencilerin Ailelerinde Spor Yapan Olup Olmamasına göre Kinestetik Zekaları Karşılaştırılması

Orta öğretim öğrencilerinin ailelerinde spor yapan olup olmamasına göre kinestetik zekaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız örneklem için T testi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 23’de gösterilmiştir.

Tablo 23

Spor Yapan Olup Olmamasına göre Kinestetik Zekaları

Spor Yapma Durumu	N	Ortalama	Std.Sampa	T	P
Evet	155	3,34	0,25	-3,846	,000
Hayır	169	3,54	0,64		

Orta öğretim öğrencilerinin ailelerinde spor yapan olup olmamasına göre kinestetik zekâ düzey ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($,000 < 0.05$).

4.1.15. Öğrencilerin Annelerin Eğitim Durumlarına göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması

Orta öğretim öğrencilerinin annelerin eğitim durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 24’de gösterilmiştir.

Tablo 24

Anne Eğitim Durumuna Göre Beden eğitimi ve spor dersine tutumları

Anne Eğitim Durumu	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
Okur yazar değil	96	3,33	0,26	,779	,735
Okur yazar	98	3,36	0,25		
İlkokul	54	3,31	0,27		
Ortaokul	51	3,35	0,20		
Lise	11	3,29	0,14		
Lisans	14	3,43	0,22		

Orta öğretim öğrencilerinin annelerin eğitim durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. ($,735 > 0.05$).

4.1.16. Öğrencilerin Annelerin Eğitim Durumlarına Göre Kinestetik Zekalarının Karşılaştırılması

Orta öğretim öğrencilerinin annelerin eğitim durumlarına göre kinestetik zekaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 25’de gösterilmiştir.

Tablo 25

Anne Eğitim Durumuna Göre Kinestetik Zekaları

Anne Eğitim Durumu	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
Okur yazar değil	96	3,59	0,60		
Okur yazar	98	3,75	0,61		
İlkokul	54	3,69	0,57	2,179	,056
Ortaokul	51	3,75	0,68		
Lise	11	3,21	0,57		
Lisans	14	3,82	0,66		

Orta öğretim öğrencilerinin annelerin eğitim durumlarına kinestetik zekâ düzey ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. ($,056 > 0.05$).

4.1.17. Öğrencilerin Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları Karşılaştırılması

Orta öğretim öğrencilerinin babalarının eğitim durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 26’da gösterilmiştir.

Tablo 26

Baba Eğitim Durumuna Göre Beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlar

Baba Eğitim Durumu	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
Okur yazar değil	73	3,35	0,23		
Okur yazar	105	3,35	0,28		
İlkokul	76	3,34	0,23	,307	,908
Ortaokul	48	3,36	0,20		
Lise	7	3,30	0,26		
Lisans	15	3,28	0,27		

Orta öğretim öğrencilerinin babalarının eğitim durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. ($908 > 0.05$).

4.1.18. Öğrencilerin Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Kinestetik Zekaları Karşılaştırılması

Orta öğretim öğrencilerinin babalarının eğitim durumlarına göre kinestetik zekaları düzeyi arasında anlamlı bir fark olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 27’de gösterilmiştir.

Tablo 27

Baba Eğitim Durumuna Göre Kinestetik Zekaları düzeyi

Baba Eğitim Durumu	N	Ortalama	Std.Sapma	F	P
Okur yazar değil	73	3,60	0,68	1,012	,411
Okur yazar	105	3,74	0,61		
İlkokul	76	3,75	0,56		
Ortaokul	48	3,56	0,62		
Lise	7	3,69	0,86		
Lisans	15	3,63	0,50		

Orta öğretim öğrencilerinin babalarının eğitim durumlarına göre kinestetik zekaları düzeyi ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($,411 > 0.05$).

Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Düzeyleri İle Kinestetik Zekâ Puanlarının Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Tutum İle Kinestetik Zeka Arasındaki İlişki

	N	r	p
Korelasyon	324	,464	0,03

Orta  ğretim  ğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları ile kinestetik zekâ düzeyleri arasında 0,464 olan pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Bir başka deyişle orta  ğretim  ğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeyleri arttıķa kinestetik zekâ düzeyleri de artmaktadır .

BÖLÜM 5

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları ile kinestetik zekâ düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı pearson korelasyon katsayısı ile incelenmiştir. Orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları ile kinestetik zekâ düzeyleri arasında 0,464 olan pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Bir başka deyişle orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeyleri arttıkça kinestetik zekâ düzeyleri de artmaktadır veya orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeyleri azaldıkça kinestetik zekâ düzeyleri de azalmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde hem kız hem de erkek öğrencilerin aktif olarak sporun içinde yer almalarının etkili olduğu düşünülebilir. Bunun yanında kız ve erkek öğrencilerin gelişim dönemleri itibarıyla spordan beklentilerinin benzerlik göstermesinin de bu sonucun ortaya çıkmasında etkili olduğu savunulabilir. Literatürde yer alan benzer araştırma bulguları da cinsiyet değişkeninin beden eğitimi dersine yönelik tutumlar üzerinde önemli bir belirleyici olmadığı görüşünü desteklemektedir (Zengin vd., 2016: 3242; Hekim ve Saygılı, 2016a; Gülsoy vd., 2016; Hekim vd.,2016). Bu kapsamda araştırmada elde edilen bulguların literatür ile paralellik gösterdiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde her sınıfın katılımcısının ders programında beden eğitimi dersi bulunmasının, bunun yanında farklı sınıflarda olmalarına rağmen öğrencilerin beden eğitimi derslerinden beklentilerinin benzer düzeyde gerçekleşmesinin yattığı düşünülebilir. Araştırmada elde edilen bulguların aksine literatürde yer alan araştırma bulguları yaş unsurunun orta öğretim öğrencilerinde beden eğitimi dersine yönelik tutumları etkilediğini göstermektedir (Zengin, 2013; Doğan, 2011; Kangalgil vd., 2006). Literatürde yer alan

araştırtma bulguları ile yapılan bu araştırmada elde edilen bulguların paralellik göstermemesinin temelinde araştırmalara katılan öğrencilerin farklı sosyo-kültürel özelliklere sahip olmalarının yattığı düşünülebilir.

Araştırtmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının ailelerinin ekonomik gelir düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Zengin ve Doğan, (2011) tarafından yapılan araştırmada orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının sosyo-ekonomik yapı değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Yapılan bu araştırma sonucunun bizim çalışma bulgularımız ile paralellik göstermediği görülmektedir. Bunun temelinde araştırmalara katılan lise öğrencilerinin sosyo-ekonomik özelliklerinin birbirinden farklı olmasının yattığı düşünülebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ilgilendikleri spor alanlarına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Hekim ve Tokgöz (2012) göre, takım sporları ile ilgilenen bireyler ile ferdi spor dalları ile ilgilenen bireylerin sahip oldukları psikolojik özellikler arasında bazı farklılıklar bulunmaktadır. Bunun temelinde spor dallarının sahip oldukları özelliklerin birbirinden farklı olması yatmaktadır. Buna göre, takım sporlarına katılım bireyin sosyalleşmesine, diğer insanlar ile iletişim kurma becerilerinin gelişmesine, ekip çalışmasına ve yardımlaşmaya önem verme gibi becerilerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Buna karşılık bireysel sporlara katılım bireyin kendini aşma, özgüven ve irade gelişimi gibi yönlerinin gelişmesine destek olmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ilgilendikleri spora yönelten kişilere göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinde spor yapan olup olmasına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Buna göre ailede spor yapan biri olduğu zaman ailenin diğer uyuleride beden eğitimini ve sporu daha çok önemsiyorlar.

Araştırmaya katılan öğrencilerin annelerin eğitim durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının eğitim durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, erkeklerin ve kızların kinestetik zekâlarının ortalama puanlarının az oranda da olsa erkeklerde daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. öğrencilerin kinestetik zekâlarının cinsiyet puanlarına göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin öğrenim görülen sınıf düzeyine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde öğrenim görülen sınıflar farklı olmasına rağmen öğrencilerin yaş grupları itibarıyla benzer psiko-motor gelişim döneminde bulunmalarının etkili olduğu savunulabilir. Literatürde yer alan araştırma bulguları da sınıf değişkeninin bedensel zekâ üzerinde önemli bir belirleyici olmadığı görüşünü desteklemektedir (Hekim ve Saygılı, 2016a; Hekim ve Saygılı, 2016b; Hekim ve Saygılı, 2016c). Bu kapsamda araştırmada elde edilen bulguların literatür ile paralellik gösterdiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin ailelerinin gelir durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde bedensel zekâ gelişiminin sosyo-ekonomik koşullardan ziyade psiko-motor gelişim özellikleri ile yakından ilişkili olmasının etkili olduğu düşünülebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bedensel zeka düzeylerinin okuduğu okul türüne göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin ilgilenilen spor türü değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde hem takım hem de ferdi spor dallarının bedensel zekâ gelişimini olumlu yönde etkilemesinin yattığı düşünülebilir. Aslan vd., (2015) tarafından yapılan araştırmada devirli ve devirsiz spor dalları ile ilgilenen sporcuların çoklu zekâ alanlarının karşılaştırılması amaçlanmış, araştırmanın sonunda sporcuların bedensel zekâ alanlarının ilgilenilen spor dalı değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin ilgilendikleri spora yönelten kişilere göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin ailelerinde spor yapan olup olmamasına göre farklılık göstermiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin annelerinin eğitim durumlarına göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin babalarının eğitim durumlarına göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bedensel zekâ düzeyleri ile beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara göre, öğrencilerin bedensel zekâ düzeyleri arttıkça beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının da geliştiği tespit edilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde bedensel zekâsı yüksek olan bireylerin bedensel etkinliklere katılımdan zevk almalarının, buna paralel olarak spora yönelik olumlu tutumlar geliştirmelerinin yattığı düşünülebilir. Literatürde yer alan benzer araştırma bulguları da bedensel zekâ ile beden eğitimi dersine yönelik öğrenci tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu görüşünü desteklemektedir (Hekim ve Saygılı, 2016a; Hekim ve Saygılı, 2016b; Hekim ve Saygılı, 2016c). Bu kapsamda elde edilen bulguların literatür ile paralellik gösterdiği söylenebilir.

Araştırmada elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki önerilerde bulunulabilir.

1. Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını etkileyen demografik değişkenlerin daha iyi anlaşılması amacıyla daha geniş örneklem grupları ile yeni araştırmalar yapılabilir. Bunun yanında öğrencilerinin bedensel zekâ düzeylerini etkileyen unsurların daha ayrıntılı anlaşılabilmesi için de daha geniş örneklem gruplarının dâhil edildiği araştırmalar yapılabilir.
2. Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkileyen unsurların belirlenmesi ve söz konusu olumsuzlukların en aza indirilmesine yönelik araştırmalar ve düzenlemeler yapılabilir.
3. Öğrencilerin bedensel zekâ düzeylerinin üst seviyeye çıkartılması için okul içi ve dışı beden eğitimi ve spor etkinliklerinin sayısı arttırılabilir.

KAYNAKLAR

- Aracı, H. (2006). *Okullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Nobel.
- Aras, Ö. (2013). *İlköğretim kurumları ikinci kademedede öğrenim gören öğrenci ve görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüş ve tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Armstrong, S., Oomen-Early, J. (2009). Social connectedness, self-esteem, and depression symptomatology among collegiate athletes versus nonathletes. *Journal of American College Health*, 57(5), 521-526.
- Aslan, C. S., Dalkıran, O., Özer, U. (2015). Devirli ve devirsiz spor yapan sporcuların çoklu zekâ alanlarının incelenmesi: Pilot Çalışma. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi* 1, 26-33.
- Balyan, M., Balyan, Y. B., Kiremitçi O. (2012). Farklı sportif etkinliklerin ilköğretim 2. kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum, sosyal beceri ve öz yeterlik düzeylerine etkileri. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(2), 196-201.
- Başaran, B. I. (2004). Etkili öğrenme ve çoklu zekâ kuramı: bir inceleme. *Ege Eğitim Dergisi*, 5, 7-15.
- Bümen, N. T. (2005). *Okulda çoklu zekâ kuramı*. Ankara: Pegem.
- Chung, M. H., Phillips, D. A. (2002). The relationship between attitude toward physical education and leisure-time exercise in high school students. *Physical Educator*, 59 (3), 126-38.
- Demirel, Ö. (Ed.). (2007). *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: Pegem.
- Demirel, Ö., Başbay, A. ve Erdem, E. (2006). *Eğitimde çoklu zekâ kuram ve uygulama*. Ankara: Pegem .
- Doğan, N. (2011). *Niğde ilinde bulunan farklı statüdeki liselerde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları ve fiziksel uygunluk düzeylerinin araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi , Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Dunn, A. L., Trivedi, M. H., Kampert, J. B., Clark, C. G., Chambliss, H. O. (2005). Exercise treatment for depression: efficacy and dose response. *American Journal of Preventive Medicine*, 28(1), 1-8.
- Ekici, S., Bayrakdar, A., Hacıcaferoğlu, B. (2011). Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarının değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 829-839.

- Epçaçan, C. (2013). Çoklu zekâ kuramına dayalı öğretim uygulamalarının öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerine etkisi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(1), 1335-1353.
- Ermiş, E. (2013). *Spor ve çoklu zekâ*. Samsun: Etüt.
- Gardner, H. (2004). *Zihin çerçeveleri*. İstanbul: Alfa.
- Gardner, H. (2013). *Çoklu zekâ yeni ufuklar*. İstanbul: Optimist
- Gülsoy, H. G., Hekim, M., Saygılı, G. (2016, Mayıs). İlkokul öğrencilerinin sınıf, cinsiyet ve kinestetik zekâ değişkenlerine göre beden eğitimi dersine yaklaşımlarının incelenmesi. XV. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Sıtkı Kocaman, Muğla.
- Güllü, M., Güçlü, M. (2009). Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirilmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 138151.
- Güllü, M., & Tekin, M. (2009). Spor lisesi öğrencileri ile genel lise öğrencilerinin çoklu zekâ alanlarının karşılaştırılması. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 247-258.
- Gürel, E., Tat, M. (2010). Çoklu zekâ kuramı: tekli zekâ anlayışından çoklu zekâ yaklaşımına. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(11), 336-356.
- Hamer, M., Chida, Y. (2009). Physical activity and risk of neurodegenerative disease: a systematic review of prospective evidence. *Psychological Medicine*, 39(1), 3-11.
- Hassmen, P., Koivula, N., Uutela, A. (2000). Physical exercise and psychological well-being: a population study in Finland. *Preventive Medicine*, 30, 17-25.
- Hekim, M., Saygılı, G. (2016a, Mayıs). *Ortaokul öğrencilerinin sınıf, cinsiyet ve kinestetik zekâ değişkenlerine göre beden eğitimi dersine yaklaşımlarının incelenmesi*. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresinde sunulmuş bildiri, Onsekiz Mart Üniversitesi , Çanakkale.
- Hekim, M., Saygılı, G. (2016b, Mayıs). *Ortaokul öğrencilerinin sınıf, cinsiyet ve kinestetik zekâ düzeylerine göre beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi* (Tarsus ilçesi Örneği). VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresinde sunulmuş bildiri, Çanakkale.
- Hekim, M., Saygılı, G. (2016c ,Mayıs). *Ortaöğretim öğrencilerinin cinsiyet ve sınıf değişkenlerine kinestetik zekâ düzeylerinin ve beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Burdur ili Örneği). VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresinde sunulmuş bildiri, Çanakkale.
- Hekim, M., Saygılı, G. (2016d, Mayıs). *Ortaokul öğrencilerinin cinsiyet ve bedensel zekâ düzeylerine göre beden eğitimi dersine yaklaşımlarının incelenmesi*. XV. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresinde sunulmuş bildiri, Onsekiz Mart Üniversitesi , Çanakkale.

- Hekim, M., Saygılı, G., Gülsoy, H. G. (2016, Mayıs). *Ortaokul öğrencilerinin bedensel zekâ ve cinsiyet değişkenlerine göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Isparta ili Örneği). XV. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Sıtkı Koçmen Üniversitesi, Muğla.
- Hünük, D. (2006). *Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sınıf düzeyi, öğrenci cinsiyeti, öğretmen cinsiyeti ve spora aktif katılımları açısından karşılaştırılması*. Yüksek lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İnceoğlu, M. (2010). *Tutum algı iletişim*. (Beşinci baskı). İstanbul: Beykent Üniversitesi.
- Katz J, Mirenda P, Auerbach S. Instructional strategies and educational outcomes for students with development disabilities in inclusive “multiple intelligences” and typical inclusive classroom, research and practice for persons with severe disabilities. *International Journal of Special Education*, 27 (4), 227-238.
- Kangalgil, M., Hünük, D., Demirhan, G. (2006). İlköğretim, lise ve üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Küçükahmet, L. (2006). *Öğretimi planlama ve değerlendirme*. Ankara: Nobel .
- Onay, C. (2008). *Çoklu zekâ kuramına göre oyunla eğitim*. Ankara: Nobel.
- Özkan, H. H. (2008). Çoklu zekâ kuramı ve eğitim programı öğeleri ilişkisi. *Journal of New World Sciences Academy*, 3(2), 332-344.
- Saban, A. (2002). *Çoklu zekâ teorisi ve eğitim*. Ankara: Nobel.
- Saban, A. (2010). *Çoklu zekâ kuramı ve türk eğitim sistemine yansımaları*. Ankara: Nobel.
- Shedd, K. M., Hanson, K. B., AlekeL, D. L., Schiferl, D. J., Hanson, L. N., Loan, M. D. V. (2007). Quantifying leisure physical activity and its relation to bone density and strength. *Med Sci Sports Exerc*, 39(12), 2189-2198.
- Sproule, J., John Wang, C. K., Morgan, K., McNeill, M., McMorris, T. (2007). Effects of motivational climate in Singaporean physical education lessons on intrinsic motivation and physical activity intention. *Personality and Individual Differences*, 43, 1037-1049.
- Sritara, C., Thakkestian, A., Ongphiphadhanakul, B., Pornsuriyasak, P., Warodomwichit, D., Akrawichien, T., Vathesatogit, P., Sritara, P. (2015). Work- and Travel-related Physical Activity and Alcohol Consumption: Relationship With Bone Mineral Density and Calcaneal Quantitative Ultrasonometry. *Journal of Clinical Densitometry: Assessment & Management of Musculoskeletal Health*, 18(1), 37-43.
- Selçuk, Z., Kayılı, H., & Okut, L. (2003). *Çoklu zekâ uygulamaları*. Ankara: Nobel.
- Temiz, N. (2007). *Çoklu zekâ kuramı okulda ve sınıfta*. Ankara: Nobel.

- Tunç, E. (2008). 11. Sınıf öğrencilerinin sahip oldukları çoklu zekâ alanlarıyla devam ettikleri lise türü, alan ve cinsiyet arasındaki ilişki. *KKEFD*, 173 108-130.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109-127.
- Vural, B. (2004). *Öğrenci merkezli eğitim ve çoklu zeka*. İstanbul: Hayat.
- Yavuz, K. E. (2004). *Eğitim ve öğretimde çoklu zekâ teorisi ve uygulamaları*. Ankara: Ceceli.
- Yetim, A. (2011). *Sosyoloji ve spor*. Ankara: Berikan.
- Yılmaz, G., Fer, S. (2003). Çok yönlü zeka alanlarına göre düzenlenen öğretim etkinliklerine ilişkin öğrencilerin görüşleri ve başarıları. Hacettepe Üniversitesi *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(5), 235-245.
- Zeng H.Z., Hipscher M., Leung R.W. (2011). Attitudes of high school students toward physical education and their sport activity preferences. *Journal of Social Science*, 7(4), 529-537.
- Zengin, S., Hekim, M., Hekim, H. (2016). Ortaokul ve lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyet ve öğrenim kademesi değişkenine göre incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 13(2), 3242-3251.

EKLER

İzin Formu 1

omid Hatami

To

mguclu@gazi.edu.tr

Apr 28 at 1:39 AM

Sayın Mehmet hocam

Merhebalar

ben omid hatami öğrenci no 158194201 beden eğitimi öğretmenliği bölümü yüksek lisans tez dönemi öğrencisiyim .

" Iranda orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ile kinestetik zekaları arasındaki ilişki "

başlığı olan tezimde sizin düzenlemiş olduğunuz tutum ölçeğini etik kurallar içerisinde ve hiçbir değişiklik yapmadan kullanmak istiyorum .

ve sizden bu anketin kullanması için izin istiyorum .

Saygılar

Omid hatami 28.04.2016 Ankara TÜRKİYE

CEVAP :

MEHMET GUCLU

To

omid Hatami

Apr 29 at 2:33 AM

Merhaba Omid,

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Güllü hoca ile beraber geliştirdiğimiz Beden Eğitimi ve Spor Dersine karşı Tutum Ölçeğini tez çalışman da kullanmak istiyorsun.

Beni için bilgi paylaşıldıkça çoğalır ve gelişir. Ölçeği kullanmanızın benim için bir mahsuru yok. Çalışmalarınızda başarılar dilerim. Her zaman bilgi için baş vurabilirsin.Kolaygelsin.

Tutum Ölçeği

Sayın öğrenci,

Aşağıda beden eğitimi dersi ile ilgili cümleler bulunmaktadır. Her cümlenin karşısında beş (5) cevap seçeneği vardır. Her cümleyi dikkatlice okuduktan sonra cümledeki ifadeye ne düzeyde katılıyorsanız, o cevap seçeneğini (X) işaretleyiniz. Cevap seçenekleri arasında doğru ya da yanlış cevap seçenekleri yoktur. Cevap verirken de sadece haftalık ders programınız dahilindeki beden eğitimi derslerinizi bulundurunuz. Lütfen hiçbir soruyu boş bırakmayınız.

1= Kesinlikle Katılmıyorum

2= Katılmıyorum

3= Kararsızım

4= Katılıyorum

5= Kesinlikle Katılıyorum

1. Beden eğitimi derslerini sabırsızlıkla beklerim.

(1) (2) (3) (4) (5)

2. Beden eğitimi derslerinde kendimi zinde hissederim.

(1) (2) (3) (4) (5)

3. Beden eğitimi dersini gereksiz bir ders olarak görüyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

4. Beden eğitimi ders aktivitelerinde iyi duruş alışkanlığı kazanıyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

5. Beden eğitimi derslerinde karşılaştığımız spor dallarının (voleybol, futbol vs.) saha ölçüleri, araç ve gereçleri ile ilgili bilgiler ilgimi çekiyor.

(1) (2) (3) (4) (5)

6. Beden eğitimi dersinde karşılaştığımız spor dalları ile ilgili temel becerileri (parmak pas, vs) öğrenmekten zevk alıyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

7. Beden eğitimi dersleri sayesinde sporun sağlığa ne kadar yararlı olduğunu anlıyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

8. Beden eğitimi derslerinde öğrendiğim becerileri okul dışı aktivitelerde de uyguluyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

9. Beden eğitimi derslerinde temel sağlık kuralları ile ilgili bilgilerim artıyor.

(1) (2) (3) (4) (5)

10. Beden eğitimi ders etkinlikleri az iletişim kurduğum sınıf arkadaşlarımla iletişimimizi artırıyor.

(1) (2) (3) (4) (5)

11. Beden eğitimi ders etkinlikleri yakın olduğum arkadaşlarımla samimiyetimizi daha da güçlendiriyor.

(1) (2) (3) (4) (5)

12. Beden eğitimi ders aktiviteleri kendime güven duymamı sağlıyor.

(1) (2) (3) (4) (5)

13. Beden eğitimi ders aktivitelerinde arkadaşlarımla dostça oynuyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

14. Beden eğitimi derslerinin, günlük hayatın düzenine ve kurallarına uymayı kolaylaştırdığını düşünüyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

15. Beden eğitimi dersine katılmaktan zevk duyuyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

16. Beden eğitimi dersi sınıf içi etkileşimimizi artırıyor .

(1) (2) (3) (4) (5)

17. Beden eğitimi dersinde bir şey öğrenmediğimi düşünüyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

18. Haftalık beden eğitimi ders saat sayısı daha fazla olmalıdır.

(1) (2) (3) (4) (5)

19. Beden eğitimi derslerinde genelde eşofmanlarımızı giyinip hiçbir şey yapmadan tekrar çıkartıyoruz.

(1) (2) (3) (4) (5)

20. Beden eğitimi dersinde öğrendiğimiz bilgi, beceriler ve aktivitelerin ileriki hayatımızda hiç işimize yaramayacağını düşünüyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

21. Beden eğitimi ders aktivitelerinin fiziksel gelişime katkı sağladığını düşünüyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

22. Beden eğitimi derslerinde rahatlayıp gevşiyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

23. Beden eğitimi dersleri sayesinde spor dallarını daha iyi tanıdığımı düşünüyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

24. Beden eğitimi dersi yaramaz ve tembel öğrencilerin dersidir.

(1) (2) (3) (4) (5)

25. Beden eğitimi dersi okul programlarından çıkartılmalıdır.

(1) (2) (3) (4) (5)

26. Beden eğitimi ders aktivitelerine katılmak istemiyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

27. Beden eğitimi dersi sayesinde yeteneklerimin farkına varıyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

28. Beden eğitimi dersi ders aktiviteleri sayesinde sağlığını daha iyi koruyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

29. Üniversiteye giriş sınav kaygısı varken beden eğitimi dersine katılmak beni rahatsız ediyor.

(1) (2) (3) (4) (5)

30. Beden eğitimi derslerinde çoğunlukla gereksiz bilgi ve beceriler öğreniyoruz.

(1) (2) (3) (4) (5)

31. Beden eğitimi dersinde öğrendiğim becerileri okul dışında da uyguluyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

32. Beden eğitimi derslerinde sinir, kas ve koordinasyonumuzu geliştirici hareketler yapıyoruz.

(1) (2) (3) (4) (5)

33. Beden eğitimi ders aktiviteleri sayesinde zararlı alışkanlıklardan uzak duruyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

34. Beden eğitimi ders etkinliklerine sadece yüksek not almak için katılıyorum.

(1) (2) (3) (4) (5)

35. Beden eğitimi ders aktiviteleri öğrencileri okul kurallarını çiğnemeye teşvik ediyor.

(1) (2) (3) (4) (5)

İzin Formu 2

omid Hatami <omid_parsima2@yahoo.com>

To

ziyasalcuk1@yahoo.com

May 7 at 11:54 AM

sayın ziya hocam

merhebalar

ben omid hatami öğrenci no 158194201 beden eğitimi yüksek lisans tez dönemi öğrencisiyim.

" Orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ile kinestetik zekaları arasındaki ilişki"

başlıklı olan tezimde öğrencilerin kinestetik zekalarını ölçmek için sizin Çoklu Zekâ

Uygulamaları adlı kitabınızda olan kinestetik zeka değerlendirme sorularından etik kurallar içerisinde ve hiç bir değişim yapmadan tezimde kullanmak istiyorum .

sizden bu konuyla ilgili izin istiyorum.

saygılar omid hatami ankara – TÜRKİYE

CEVAP :

ziyasalcuk1@yahoo.com

To omid_parsima2@yahoo.com

Today at 2:15 AM

Elbette kullanabilirsiniz. Kolay gelsin sayın Hatami.

Ziya Selçuk

BEDENSEL/KİNESTETİK ZEKÂ GÖZLEM FORMU

Sayın öğrenci,

Lütfen formda yer alan her ifadenin sizin için ne derece uygun olup olmadığını aşağıdaki beşli dereceleme ölçeği üzerinde belirtiniz. Bunun için uygun gördüğünüz rakamı yuvarlak içine almanız yeterlidir. Her bir rakamın ifade ettiği anlam aşağıda verilmiştir. Lütfen hiçbir soruyu boş bırakmayınız.

0= Benim için hiç uygun değil

1= Çok az uygun

2= Kısmen uygun

3= Oldukça uygun

4= Tamamen uygun

0	1	2	3	4	İnsanlar beni fiziksel olarak çok hareketli bulur.
0	1	2	3	4	Araç-gereçleri elime alıp parçalarına ayırmayı ve birleştirmeyi severim.
0	1	2	3	4	El becerileri gerektiren işleri seviyorum.
0	1	2	3	4	En parlak fikirler yürürken ya da fiziki bir etkinlik ile uğraşırken aklıma gelir.
0	1	2	3	4	Serbest zamanlarımı dışarıda geçirmeyi seviyorum.
0	1	2	3	4	Biriyle konuşurken vücudumu ve ellerimi sık kullanırım.
0	1	2	3	4	Bir şey hakkında daha fazla bilgi edinmek için ona dokunmaya ihtiyaç duyarım.
0	1	2	3	4	Macera yaşamaktan, ya da benzer ürkütücü fiziksel etkinliklerden hoşlanırım.
0	1	2	3	4	En az bir spor dalıyla ya da fiziksel etkinlik ile ilgilenirim.
0	1	2	3	4	Uzun süre oturmak bana çok zor gelir.

Tarih ve Sayısı: 29/11/2016-E.143873

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Etik Komisyonu

Sayı : 77082166-302.08.01-
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 07/10/2016 tarihli ve 80287700-302.08.01- 116791 sayılı yazı.

İlgi yazınızla göndermiş olduğunuz, Enstitünüz Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Omid HATAMI'nin, Yrd.Doç.Dr.Seyfi SAVAŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "*Orta Öğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Karşı Tutumları ile Kinestetik Zekaları Arasındaki İlişki*" adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun 11.11.2016 tarih ve 13 sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Mustafa Necmi İLHAN
Komisyon Başkan Yardımcısı

Ek:1 Liste

Ankara
Tel:0 (312) 202 20 57 Faks:0 (312) 202 20 63
İnternet Adresi :<http://etikkomisyon.gazi.edu.tr/>

Bilgi için :Nursel Güner
Genel Evrak Sorumlusu
Telefon No:202 20 57

5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 80287700-302.14.04-
Konu : Omid HATEMİ (Tez önerisi kabulü)
Hk.

Sayın Omid HATEMİ
Altındağ Füzüzağa Sokak
No: 8/12 Altındağ/ANKARA

Enstitümüz Yönetim Kurulunun 05.08.2016 tarih ve 25/85 numaralı kararı ile Lisansüstü Eğitim – Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 27/7 maddesi gereğince *Yrd.Doç.Dr. Seyfi SAVAŞ* danışmanlığında hazırlayıp Enstitümüze teslim ettiğiniz "*Orta Öğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine Karşı Tutumları İle Kinestetik Zekaları Arasındaki İlişki*" konulu tez öneriniz kabul edilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Ülkü ESER ÜNALDI
Enstitü Müdürü V.

Evrakı Doğrulamak İçin: <https://belgedogrulama.gazi.edu.tr>
Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Tarihi Bina (Rektörlük girişinin arkası) 06500 Teknik
Okullar / Ankara
Tel:0 (312) 202 37 59-63-66-69-70... Faks:0 (312) 202 37 79
e-Posta : egtbil@gazi.edu.tr İnternet Adresi : <http://www.egtbil.gazi.edu.tr/>

Pin: 48312
Bilgi için :İsmet SEYHAN
Memur
Telefon No:2023770

elge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ORTA ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
DERSİNE KARŞI TUTUMLARI İLE KİNESTETİK ZEKA LARI
ARASIDAKİ İLİŞKİ (İran Örneği)

ORIJINALLIK RAPORU

% **16**

BENZERLİK ENDEKSİ

% **16**

İNTERNET
KAYNAKLARI

% **7**

YAYINLAR

% **10**

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1

www.erkaloglu.net

İnternet Kaynağı

% **5**

2

www.j-humansciences.com

İnternet Kaynağı

% **3**

3

acikarsiv.ankara.edu.tr

İnternet Kaynağı

% **1**

4

slideplayer.biz.tr

İnternet Kaynağı

% **1**

5

kutuphane.ksu.edu.tr

İnternet Kaynağı

% **1**

6

usos2016.com

İnternet Kaynağı

% **1**

7

Submitted to Canakkale Onsekiz Mart
University

Öğrenci Ödevi

% **1**

8

www.newwsa.com

EĞİTİM VE ÖĞRETİM BAKANLIĞI
DOĞU AZERBAYCAN EĞİTİM VE ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
MARAGHE EĞİTİM VE ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ VE GENEL MÜDÜRLÜK YARDIMCILIĞI

Bu vesileyle; Sayın OMİD HATAMİ'yi "Öğrencilerin Beden Eğitim Dersinden Beklentileri ile Bedensel Zekâları Arasındaki İlişki" başlıklı bilimsel proje için ortaokullara tanıtıyoruz. Sayın müdürlerimizden bu hususta gereken işbirliğini sağlamalarını rica ediyoruz.

Maraghe Bölgesi Araştırma Komitesi

İmza ve Mühür Mevcuttur

Adres: Maraghe – Pasdaran Caddesi, Posta Kutusu: 161, Tel: 37223081 Faks: 37229259 Posta Kodu: 5516713114

Cms.medu.ir/1857

SANCAR TERCÜME
Fotokopi Ltd. Şti.
Ulus İşhanı B-Blok Kat: 103 - Ulus
Tel: 309 88 28 Faks: 312 36 66
Kırtbey Vergi Dairesi 743 003 1789

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı adı	Hatami, Omid
Uyruğu	
Doğum tarihi ve yeri	
Medeni hali	
Telefon	
E posta	

Fotoğraf

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet Yılı
Lise		
Üniversite		
Yüksek Lisans		

İş deneyimi, yıl	Çalıştığı yer	Görev

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...